

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljavate naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvoljše frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Črno-rudeča žlindra.

Praviznačaj katoliško-politične stranke se ne spozna iz njenega programa, iz njenih teorij in iz njenih resolucij. Besede so po ceni! Pravi značaj vsake politične stranke se kaže v njenih dejanjih in le po dejanjih se sme soditi stranka.

Zveza, ki se je sklenila v Idriji mej škofovo stranko in mej socialno-demokratično stranko, je tako delanje, in je kakor goreča baklja v temni noči osvetlila značaj in moralno teh dveh strank in tudi značaj in moralno njenih voditeljev.

V naši državi ne pomnimo slučaja, da bi se bili socialni demokratje kdaj tako daleč spozabili, da bi bili najhujšemu in najnevarnejšemu sovražniku ljudstva in proletarcev v političnem boju priskočili na pomoč. V Idriji se je to zgodilo! V Idriji so socialni demokratje odločili v prid klerikalcev. Rudeča žlindra se je pomešala s črno žlindro, da je zasmrdelo po celi državi...

Socialnodemokratična stranka je s to zvezo osramočena in kompromitirana, zakaj o tem ni nobenega dvoma, da se je ta sramotna zveza sklenila z vednostjo in z odobrenjem vodstva jugoslovanske socialne demokracije. »Rdeči prapor« je že mesece in mesecu pripravljal teren za tako zvezo. To vodstvo je pozabilo na svoj program in zavrglo svoja načela. Voditev v Idriji je pokazala, kako prazne so bile vse socialnodemokratične deklamacije, da je v osvobojenje ljudstva treba steti duhovniško gospodstvo, da je klerikalizem največja pijavka in da ugonoblja vsako ljudstvo kulturno, naravno in gospodarsko. Smrtno sovraštvo klerikalizmu oznanja socialnademokracija v teoriji, v Idriji pa je pomagala klerikalizmu do zmage, pomagala je povečati in utrditi tak velikansko moč in veljavno klerikalcev.

Že ko smo pred volitvijo dobili v roke zadnjo številko »Slovenskega Lista«, smo bili prepričani, da bodo socialni demokratje pri ožji volitvi glasovali s kleri-

kalci, da je mej njimi zveza sklenjena, podpisana in s primerno valuto zapečljena. V poročilu »Slovenskega Lista« o shodu v Idriji je čitati, kako je socialni demokrat Rinaldo hvalil in povzdigoval dr. Šusteršiča in oznanjal, kako mu je ta ozlindrani prorok simpatičen, socialni demokrat Jereb pa je klical: Čast klerikalcem, ki so si znali pridobiti v kmetskih občinah 15 mandatov. Torej čast stranki, ker je na nečuven način sleparila, ker je z grozovitim terorizmom, z zlorabo cerkve in spovednice, z zlorabo cerkvene avtoritete, s korupcijo in nasilствom ljudstvo oropala pravice voliti svobodno in po lastnem prepričanju. Na tistem shodu v Idriji, kjer so se socialno-demokratični voditelji objemali z dr. Šusteršičem, se je popolnoma očitno pokazalo, da je mej klerikalci in socialno-demokratski voditelji že vse dogovorjeni. Shod je bil sploh sklican v namen, da so socialno-demokratični voditelji potom sugestije ulovili svoje priča za klerikalno stranko. Da so socialni demokratje pri prvi volitvi glasovali za svojega vodjo Rinalda, to je bila samo komedija, uprizorjena, da bi »so-druži« ne postali nezaupni in ne sprevideli, da se je rudeča žlindra pomešala s črno žlindro.

Še sramotnejše, kakor postopanje socialnih demokratov, pa je bilo postopanje takoimenovane katoliške stranke, tiste stranke, ki jo katoliška cerkev po svojem škofu uradno in oficijalno priznava kot svojo.

Klerikalna stranka je doslej socialno demokracijo krvavo preganjala in jo predstavljala kot izvržek človeštva. Proglašala jo je kot ateistično stranko, kot najhujšo sovražnico vere sploh, zdaj kot republičansko, zdaj kot anarhistično, kot sovražnico Boga in cerkve. Škof ljubljanski je preklinjal to stranko pri vsaki priliki, v svojih pastirskih listih jo je fanatično pobijal in je izrečeno prepovedal »Rdeči prapor«, kakor sploh vse socialno-demokratične liste. Sedaj pa je ljubljanski škof rimske katoliške cerkve pil

bratovščino s socialno demokracijo in dal svoj blagoslov zvezi, ki se je sklenila mej škofovo in socialno-demokratično stranko. Škof, njegovi kanoniki, župniki in kapelanje so nekdaj rohneli, da je socialna demokracija židovska stranka, da so socialni demokratje židovski hlapci, ki delajo z židovskim denarjem, sedaj pa se ravno ta škof, ti kanoniki, župniki in kapelanje vrgli v naročje tem »židovskim hlapcem«, sklenili zvezo s to židovsko stranko, jo v sinočnem »Slovencu« slovesno proglašili za pošteno ljudsko stranko, ne meneč se za to, da sami sebe bjejo po zobe, v »Katoliškem domu« pa so v četrtek navdušenò upili: »Živeli socialni demokratje!«

Klerikalna stranka zatrjuje leta in leta, da je vsaka zveza mej njo in kako drugo stranko ki ne stoji na krščanskem temelju, popolnoma nemogoča in nemoralna. V Idriji pa je škofova stranka vendar sklenila tako zvezo in sicer s stranko, ki odločno pobija krščanstvo kot tako, ne samo zlorabe vere v politične svrhe kakor mi, ampak s stranko, ki je v tem najdoslednejša na svetu zavrgla krščanstvo kot temelj kulture in vsega javnega in zasebnega življenja — in rimske katoliške morale nibilna temu na potu. Dr. Šusteršič, škofova desna roka, je celo na shodu v Idriji naravnost povedal, da se sicer v verskem vprašanju ločijo klerikalci od socialnih demokratov, toda za vero da se bodo že tudi zglihati. Škofova stranka kupuje torej z vero, kakor kak mešetar!

Zveza škofove stranke s socialnimi demokratimi nam kaže pravi značaj škofove stranke, kakor tudi socialno-demokratičnih voditeljev, kaže nam pa tudi pravi značaj katoliške morale.

Domislimo se le vsega tega, kar so škof in njegovi duhovniki govorili in pisali o socialni demokraciji! in vzlic temu jem je njihova morala, njihova katoliška morala dopustila skleniti zvezo s soc. demokratami. Morala, ki se zrcali v

zvezi škofove stranke s soc.-demokracijo, je morala ničvrednosti, je rufijanska morala.

Nam je le v korist, da se je na tako eklatanten način razkrinal rusijanski značaj klerikalne stranke, kajti to zamore le dobro uplivati na razmere v deželi. Živila črno-rudeča žlindra!

Poparjenost vipavskih popov.

Poraz dne 12. t. m. je naše namestnike božje kar omamil, kar ni čudo, kajti polna štiri leta pripravljali so z vsemi sredstvi in z žilavo vztrajnostjo Božiču padec; nekateri mirnejši zamenjali so se z možmi najostrejšega kalibra, in nobeno čudo ni, ako je na malem površju naše doline 16 duhovnikov, ki so jedva po 2 kilometra drug od druga oddaljeni, s silo, terorizmom in zvijačo doseglo klaverno večino 25 glasov zoper Božiča. Zelo značilno je pa za to klerikalno večino, da so se prisiljeni klerikalni volilci pred nami in tudi pred kandidatom samim opravičevali že pred volitvijo in po volitvi; da so nam zatrjevali, da so v srcu z nami, in da nam zmago žele! Kaj ne, to so bili navdušeni »katoliški možje! Taki so bili klerikalni volilci, in kjubu temu bi bil imel Božič tudi v Vipavi večino, da nam niso pobesneli klerikalci z največjo silo nad 100 nam zagotovljenih glasov zadnjo noč odvzeli. Obup in žalost polastila sta se zadnje dni naših klerikalcev še hujše kar pred 4 leti, in stric Habe del je plesata svojega Franceljna k sramotnemu stebru sredi kuhinje na poleno klečat, ker se je tudi kot kandidat tako slabo sponesel. Duševno razpoloženje naših popov je prav podobno onemu pred 4 leti, ko je Božič prvikrat zmagal, in najbolje je opisemo, ako objavimo pismo, katero je po prvi Božičevi zmagi pisal slapski župnik Klobovs svojemu tovariju Mikšu na Trstenik. Vsebina te jeremijade je naslednja:

LISTEK.

Sobotno pismo.

Minoli teden je bil poln dogodkov, ki so Ljubljani precej izpremenili lice. Vrnile so se trume dijakov in vojakov, za njimi pa so prišli kar naenkrat štirje veliki zeleni »lintverni« z odprtimi žrelci, ki bodo stražili novi most, ki leži ljudem v »Katoliški Tiskarni«, kakor tudi onim v Šenklavškem farovžu, že zdaj na dnu želodca. Po treh glavnih progah je začela drveti električna železnica s svojimi elegantno in moderno opravljenimi pa razsvetljenimi vozovi, ki so vedno napolnjeni občinstva. Ta prometna naprava sicer voznikom, klerikalcem, Ižancem in — psom ne ugaja, ali »čas hiti in nič ne čaka«, zakaj bi se človek počasi vozil po kronci, če se človek hitro vozi po grošu ali dveh! ... Samo nekaj mi pri tem podjetju ne ugaja — mej uslužbenci se je pričelo nemškutarjenje, ki spada mej žabske »purgarje«, ne pa v Ljubljano. Ker se je pa pri nas dalo že marsikaj »kurirati«, se bo moralno prej ko ne tudi spakovanje! Če je res, kakor trdi sv.

pismo — bral ga nisem, pa bi ga tudi ne — smel! — če je torej res, da hodi hudič okoli po svetu, kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl, potem moram reči, da je imel zadnjih devet dni na Kranjskem dosti opraviti! 2784 volilcev je volilo po svoji vesti in brez strahu pred peklom — liberalci! Kolikor so kranjski klerikalni agitatorji dobili v roke značajnih in poštenih ljudi, vsakemu so žugali, če se ne uda, da ga bo vrag vzel in trgal. In ker vrag na tem svetu povsod preži na človeške duše, si je lahko imena volilcev liberalcev povsod notiral.

Hudič in peklenška žrjavica pa nista bila edino sredstvo za volitve, imeli so fajmoštiri, kaplani, kuharice in ostali štab še ves drug materijal v rokah! Po deželi je dr. Šusteršič, vitez črne žlindre z zvezdo, zapodil cele kadre posojilničnih in pisarjev »Gospodarske svoje zvezze« ter dva »revizorja«; po Dolenjskem je hodil eden, po Gorenjskem drugi in tako tudi po Notranjskem. Prijatelj, ki je takega »revizorja« opazoval po Notranjskem, mi je pravil, da se je plazil za ogli in se ogibal ljudem pri belem dnevu ter le v mraku vtaknil svoj nosiček v kako konsumno

društvo ali zadružno, potem jo pa zopet pobral v drugo vas. Dr. Šusteršič in njegov »adjutant in politicis«, Anton Bonaventura, sta pa komadiralna tudi ženstvo v ljubljanskem uršulinskem samostanu v službo agitacije, in sicer vse tisto ženstvo, ki ima kaj sorodnikov. In to ženstvo je moralno svojim ljudem pisati pisma po tem-le »simelnuc«:

»Kdo je kot Bog? (»Quis ut Deus«, kakor ima na svojem ščitu sv. Miha, ki tišči pod seboj zmaja z jedno nogo, z roko pa mu tišči sulico v žrelo!) Kdor stanuje v zavetju Najvišjega, prebiva v varstvu Boga. Ako je Bog z nami, kdo bo zoper nas? Ti pa, dragi (oče, brat, strije, prijatelj!), opravi ustno svojo dolžnost pri volitvi in sicer tako, da bo nekdaj sodba Božja mila za Te, ne strašna! Prosim Te lepo, vplivaj tudi na one, ki so pod Tvojim poveljništvtom! — Ostani zvest sin sveti katoliški cerkvi in njenim pravim služabnikom ... ker ti so skala, na katero je Kristus zidal svojo cerkev. — Žal! — da se nahaja — kakor med pšenico ljulika, — tudi med pravimi in vrliimi duhovniki več takih, ki so v pohujšanje drugim. V tem oziru nam ni treba zreti v daljavo,

ker dokazuje bližina to prežalostno resnico! ...«

Tu smo liberalci slikani kot zmaj, katerega tlači k tlom sv. Miha s klicem: »Quis ut Deus!« — Iz uršulinskega samostana so šla ta pobožna in deviška pisma na deželo v roke volilcev sorodnikov! Če so imela kaj uspeha, to vesta že menda zdaj nunske spovedniki in katehet Stroj.

Pamlet, ki so ga klerikalci izdali proti županu Hribarju in ravnatelju Graseljiju, je nov dokaz, da so naši klerikalci ne le hudobni, nego tudi glupi. Če Ljubljana ne teče nazaj po strugi, ampak naprej, je župan Hribar tega krit, da je potres Ljubljano udaril, da so se hiše iz nova zidati morale, da so se ulice razširiti morale, času primerne in koristne naprave izvršile, temu je poslanec Hribar krit, i. t. d. To so vam tiči, ti kranjski klerikalci! Kakor je že Bismarck o klerikalcih rekel: »Ihr Programm ist nur Heuchelei und Gauckelspiel! Sie leben nur von der Dummheit der Menschheit!« —

Na političnem travniku prikazal se je pa spet »upupa epos« — slovenska smrdokavra, o kateri smo zadnji četrtek izvedeli, da ima svoje gnezdo v — Idriji!

»Neljube posledice za marsikoga maja tovarišev in tudi zame je porodil duh časa liberalizma, ki je vsled teh volitev silno zrastel v teh krajih. G. Hladniku iz Goč so okna z blatom človeškim namazali, pred volitvami okno ubili in prav te dni, t. j. po volitvah, pa zopet okna pobili, in najbrž zato, ker je to, kar so mu pred volitvami naredili, žandarmeriji znani, in se je za nekatere provzročitelje menda izvedelo, da bodo morebiti kaznovani. Mislim, vem ne, da si bo proč pomagal. Tudi g. dekan je rekel, da bo šel v počitek, kar sem mu pa odsvetoval, mislim, da mu še zdaj ni resna volja to storiti. G. Wartol je rekel, že se kaj tacega zgodi, kakor ob prihodu dr. Tavčarja v Št. Vid, streljanje, zastave itd., bo šel proč.

Po Božičevi izvolitvi v Trgu, sta ga Tavčar in Majer vzela med sé v sredo in so šli po trgu gori in dolni, in dobili so tudi voz in posadili Tavčarja in dr. Romiha (!) na voz in ga peljali somišljeniki po trgu, prijemuši sami za voz, t. j., ni bil konj vprežen.

Upitje, pisanje, streljanje od jutra do večera v Trgu in po občinah po volitvah. Slišal sem, ali je res ali ne, da je Tavčar plačal za vsako občino po 3 kg. smodnika, koder so bili liberalni možje izvoljeni; za Podrago pa 16 kg, tudi pri nas so dolgo časa streljali. Pohujšanje je Tavčar veliko naredil. Kar je pa volitev hudega provzročila, je dekan v nedeljo v pridigi rekel, da se to leta in leta ne bo poravnalo. Pametni ljudje sami to spoznajo, stori se pa nič ne. Za Božiča je vendar skoraj vse. Pri nas misijo bralno društvo vpeljati. »Narod« in tri »Rodenljube« že imamo, tako tudi »Edinost«, »Sočo« in »Primorac«. Po 3 ali 4 naročeni so na en in isti list, kedaj se je to začelo, ne vem, ali najbrž po bandimi ali to jesen. Jaz se upiram, govorim s pametnejšimi, da naj delujejo zoper to društvo, ker je večina za branje vnetih liberalna.

Reklo se je, da do društva ne pride, vedo, kako pohujšanje je bilo, ko je bila ob času vinarske šole tukaj čitalnica, pozneje je to društvo razpolo. Tudi če bi se pri nas pod imenom »Katoliško bralno društvo« ustanovilo, cesar panj upati, bi se hitro v liberalno spremenilo. Jest se bom upiral v cerki in zunaj, če tudi je v takih okolčinah mogoče največ storiti, je meni nemogoče, nisem zato in tudi okolišine so slabe. Bom najbrž v teku enega leta Tvoj sosed in kopita poberem odtod. Pač žalostno, po sv. misijonu, pa tako hitra izpomembna. Opomnil sem jih na sv. misijon ob času volitev, pa bi bilo bolje molčati. Storil bom to tudi pozneje večkrat, zlasti ob obletnici itd. Pri nas bi se boj poleg, če bi ne bilo tega bralnega društva. Bojim se, da ne bi kaka tuja roka zalačala liberalnih časnikov, kajti če so za volitve stotake metali, bodo tudi za seme liberalizma vsaj enkrat desetake dali. Oni mož, ki je pri volitvi sebi dal glas, zdaj silno trpi. Po noči so mu že dvakrat pred hišo upili, ga zmerjali, tako sinoči, bil je semanji dan, on je majer g. dekana.

Ko so te dni pripeljali na novi most »lintverne« in enega izmed teh postavili na prvi steber, približata se mu počasi kmet in kmetica z Dolenjskega. — Nekaj časa ogledujeta to bakreno zeleno pošast, potem pa zaječi kmet: »Urša! Lej, lej! Do zdaj smo slišali le o črem hudiču, tukaj le gori so pa še zelenega djali! Boga naj bi bili gori djali, Boga! Viš, kako ima odprte čeljusti, kakor bi čkal na tiste liberalce! — »Aha, aha«, mu pritrdi kmetica z odprtimi ustimi.

Cevljarski vajenec, ki je ta dialog od bližu poslušal, pa stopi pred kmeta, reko: »Oče, ali veste, kakšna pošast je to? — Videte, žrelo in sprednji del pomeni klerikalce, ta le martinčkov rep so pa idrijski socijaldemokrati. — Kmet bi bil vajenca udaril, da mu je ta ni odkuril, šlapo v zrak metaje. — Jaz pa pravim: »Schöne Seelen fanden sich — in Idria! — Ker sem že pri teh rotovških zmajih, mi le ne gre v glavo, zakaj so lintverni, če imajo že predstavljati mestni grb, postavljeni brez — rotovža na most. Ali ni to le polovica grba? Ali bi se iz podstavka ne bil dal izklesati vsaj na videz rotovski stolp, kakor ga grb predstavlja?

Jaz sicer upam, gospod urednik, da bova tak grb še dočakala, kakor sva do-

Slišal sem, da so pristopili k posojilnici: Majer, Božič, Hrovatin. G. Texter mi je naročil, da naj poprašam, ali je to res, potem da odstopi. Jaz nisem načelnika vprašal in ga tudi ne bom. G. dekan je rekel, da so ti sprejeti. Načelnik je bil določeno na liberalni strani in za njoo delal skrivaj, da se mu ne more lahko do živega priti. Jaz sem »kurzsichtig« z njim, le kar moram.

Deo gratias pro concursu, da se lahko umaknem. Potem se morda znajo vsaj pametnejši zavedati, kam smo z liberalnimi volitvami in njih posledicami prišli. Glede na vse to tudi mora vse to priti, naj bo že potem kakor hoče. Po nedelji se je slišal ob 8. ali malo poprej in še naprej strel iz Podrage; izvoljen je bil Božič za župana. Po noči je slišalo saj pol naše doline strel, ljudje naj vedo za slavno zmago!

Sliši se, da se tudi sedaj ti onemogli gospodje iz obupa spravljajo v »penzion«.

V Ljubljani, 21. septembra.

Sprava med Mlado- in Staročehi se je torej sklenila in sicer za bodoče deželnozborske volitve. Staročehi dobe do 10 mandatov. Obe stranki bodeta delovali skupno in složno za postavljene kandidate, izdali vsaka svoj volilni oklic in vsaka svojo listo kandidatov. Ta sprava se je dognala radi agresivnega nastopanja nemških strank proti češkem narodu. Stranki bosta skupno branili interese dežele in naroda ter se podpirali v boju z Nemci in nasprotnimi češkimi strankami.

Car in carica na Francoskem.

Pri Dünkirchenu sta si car in carica ogledala krasno francosko ladijevje, pri Reimsu pa sta videla velik del francoske armade na vajah. Car si je ogledal posamezne kore na konju, carica pa se je vozila za njim ali pa ga je spremjalpa. Carica se je vedla jako priprosto, ljubeznivo in pogumno ter je svojega soproga carja celo fotografirala poleg noge francoskega topa. Po manevrih se je vršil v fortu Vitry-les-Reims zoper dejeuner, katerega so se udeležili car, carica z ministrji in s spremstvom, Loubet z vsemi ministri, generali in razni odličnjaki s soprogami. Loubet je imel prvi napitnico. Dejal je, da je armada ponosna in hvaležna, da si jo je ogledal car ter da vidi v njegovem posetu največje platio in najmočnejšo vspodbudo. Napil je carju in carici ter ruski armadi, naglašaje besede, katere je govoril car v Châlonsu, češ, da sta ruska in francoska armada združeni z globokim čustvom pobratinstva. Car je z najlaskavejšimi besedami pohvalil sijajno sposobnost francoske armade ter se izrazil, da ga to veseli tem bolj, ker je ta odlična armada last prijateljice Francije. In dejal je: Napijam vrali francoski armadi, njeni slavi, njenemu prospehu, ter vidim v njej močno podporo načel pravičnosti, na katerih sloni splošni red, mir in sreča narodov. Car in carica sta bila menda včeraj

čakala novo gledališko sezono — kljub uživanju ponarejenega in ostrupljenega katoliškega mleka in pa laškega vina, ali če hodi vrag okoli po svetu, potem so v prvi vrsti potrebni razni kranjski derviši, da jih strese za ušesa, potem katoliške mlekarice, ki nam zastrupljajo mleko, ter slednjič tisti krogi slovenske intelligence, ki bi morali Boga hvaliti, da nam klerikalci v deželnem zboru še ne bodo mogli slov. gledališča vzeti, ki ga pa vkljub ugodnemu materialnemu položaju ne podpirajo, kakor bi bila njih dolžnost! — Ker pa vem, da bodo te dni uganjali klerikalci v Ljubljani in drugod zunaj gledališča razne »komedije«, opozarjam na to javne organe, ker ima na tem svetu zoper goljufije govoriti tudi še kdo drug, kot božji namestniki. Hinavci so namreč vsega zmožni. Apelujem pa slednjič tudi na tiste davkoplăevalce, ki sicer vedno godrnjajo o previsokih pridobninskih in drugih davkih, ki pa se na povabilo, da bi izbrali in odposlali iz svoje srede v odmerjalno komisijo mero dajne člane, ne brigajo, za shod, če ga kako društvo skliče, potem pa vprijejo, da se jim krivica godi! — Če nočejno sami sebi pomagati, jim erar pa Bog tudi ne bosta. In s tem — basta!

že tudi v Parizu. Anarhisti so se oglasili s tem, da so streljali na officialni vlak, a krogla ni zadela nikogar. Nekaj anarhističnih žurnalistov je bilo te dni zaprtih.

Vojna v Južni Afriki.

Buri so na grožnje in na širokoustnost lorda Kitchenerja odgovorili pošteno in odločno: prizadeli so Angležem hude poraze in težke izgube! Lord Kitchener gotovo ne piše cele resnice, nego slika nesreča kolikor možno milo in površno, a vendar je že iz njegovega poročila jasno, da so bili zopet enkrat Angleži korenito tezeni. Kitchener piše: Troje kompanij peščev na konjih s tremi topovi pod vodstvom majorja Gougha je zapazilo južno Utrechtu, pred Dejagersdriftom okoli 300 Burov, ki so stopali s konji. Angloži so naglo zasedli hribce, ki so bili ugodna pozicija, ali tedaj se je pokazalo, da so Buri s svojim vedenjem nastavili Angležem le past. Majorja Gougha odeckel so namreč zgrabili Buri nakrat od spredaj in z desne strani. Buri so bili skriti. Angleške čete so bile po hudem boju premagane ter so izgubile vse tri topove. 2 častnika in 14 mož je bilo ubitih, 5 častnikov in 25 mož ranjenih, 5 častnikov in 150 mož ujetih. Major Gough je s svojim adjutantom ušel proti Dejagersdriftu. Baje so bili Buri 1000 mož močni ter jih je komandiral Botha. Kitchener dostavlja: »Poslati hočem generalu Littletonu pomoč!« Ta dogodek kaže zopet, kako slabe so predstraže Angležev, kako lahko jih zvabijo Buri v past, in kako junaški so njih vojskovodje, ki pobegnejo, kadar se njih slabo peljani četi godi trda. Littleton je bržas tudi v nevarnosti, sicer bi ne rabil pomoči. Dalje poroča Kitchener: General French javlja, da so Buri pod Smutsom zgrabili pri Elandsriverspoortu švadron ulancev. 3 častnika in 20 mož je padlo na angleški strani, 1 častnik in 30 mož pa je bilo ranjenih. A tudi Buri so imeli baje težke izgube. Dalje poroča Kitchener: Patrulja gardnih grenadirjev, katero je vodil poročnik Rebow, je bila na neki farmi blizu Reitsidinga na progi Dear-Naamopoort obkoljena in po hudem boju ujeta. Rebow in še 1 mož sta padla, 2 moža sta bila ranjena. Neki sergeant je hotel preplavati vodo, da bi pripeljal pomoč, a je utonil. Angleži so dobili torej kar zapored tri hude udarce! A to še ni vse: General Louis Botha je začel s 1500 možmi vdirati v Natal. Seboj ima troje topov. Nasločil je železnicu pri Belfastu, glavna četa pa je med tem odrinila proti jugu. Natalski guverner je že alarmiral vse čete, ki so mu na razpolago. V vsej Kaplandiji se proglaši obsedno stanje. Buri se hočejo za požgane svoje farme maščevati s tem, da bodo opustošili kolikor možno največ angleškega ozemlja. Tako so Buri pokazali minoli teden, da jih še ni volja udati se, nego da so še zelo močni.

Dopisi.

Iz Škofje Loke 18. septembra. V nedeljo napravila nam je tukajšna čitalnica zelo zabaven večer.

Proizvajala se je igra »Kateri bo«. Dasiravno ta igra nima nič posebnega na sebi, izvršili so naši mladi diletantje svoje uloge precizno in častno. Posebno doktor Bistroglav je občinstvu tako ugajal, da ga je pri vsakem nastopu podravljalo z navdušenjem.

Raznotrosti izvajala sta občeznana člana deželnega gledališča v Ljubljani, namreč gospod in gospa Danilo, katerih osebi sami garantujeta za izvrstno rešitev svojih nalog.

Pred igro razveselila nas je z neklikimi komadi tukajšnja mlada godba na lok, ki je bila takoj po prvih glasovih pozdravljena z živahnostjo.

Tudi pri plesu, ki se je prav animirano razvil takoj po igri, odlikovala se je ravno imenovana godba, pod vodstvom gospoda Sadarja, s preciznim in neumornim igranjem tako, da se je čula o njej le obča pohvala in vsakdo je želel, da bi jo od vseh strani kolikor možno največ močno podpirali in jej s tem zagotovili obstanek.

Spol je bil ta večer tako vesel, da je pri nas le malo takih.

Pa tudi ob delavnikih smo imeli tu vedno dovolj zabave, katero so nam nopravljali zlasti Koblar iz Kranja in njegovi agitatorji.

V torek je prišel kranjski dekan osebno v Loko in letal od hiše do hiše z župnikom škofjeloškim, usiljeval vsakemu svojo kandidaturo in tako rekoč beračil za glasove, zraven pa lagal po svojej navadi, da mu manjka samo dvanaest glasov do večine, naj torej le njega volijo, ker Pirc je tako izgubljen.

Koblar je dobil sicer več kot dvanaest glasov od tukajšnjih klečeplazcev, a bil je kljub temu »fuč!«

Kako nepriljubljena oseba je Koblar, prepričal se je pač lahko sam na lastna ušesa pri marsikakem posestniku v Loki, nekateri so zapirali pred njim vrata, drugi pa so mu povedali, kar mu gre. Vspreh se je pa tudi pokazal, dne 19. t. m., ko je dobil kljub silnej agitaciji 59 glasov, med tem, ko jih je g. Pirc dobil 34 skor brez vsakega moledovanja.

Res mali razloček glasov, če se posmisli, kakih sredstev so se posluževali tukajšni duhovni. Peli so stare pesmi, da bo pogubljen, kdor Koblarja ne voli, da ima smrten greh, kdor ne gre volit na klerikalno stran, obrtnikom so pa grozili z bojkotom. Klerikalci so se čudili, od kod je g. Pirc dobil toliko glasov? Pa ni mogoče polom v škofjeloški mlekarni kaj vplival?

Celo tukajšnji očetje kapucini so se pustili vpreči v Koblarjev agitatorski voz in hodili po hišah.

Do nekega mesarja, ki že več let leži bolan na postelji, prišel je neki bedasti kapucinec in ga silil, da naj gre volit Koblarja. Mesar se mu je vpiral nekoliko zaradi bolezni, še več pa radi liberalnega mišljenja. Ko pa rujavi kutar le ni hotel iti iz hiše, zapolid ga je mesarjev sin češ, da naj vendar že gre. Na to pa kapucin: »No vsaj grem, pa me nikdar več ne bo v to hišo, tudi takrat ne, kadar boste na smrtni postelji.« — Ali res mislite, da ne bo prišel prosit za prešička?

Kakor znano, dobil je kaplan Petrič radi bolezni dopust. Pa temu človeku se ne vidi, da bi bil bolan, ker je vsled agitiranja po hribih in mestih več črevljev raztrgal, kakor jih je dosedaj v desetih letih.

Svetlo leto se bliža h koncu. Na noge tedaj, škofjeloški liberalci, delat pokoro, da se vas vsaj Bog usmili, ker pri duhovnih ste tako pogubljeni!

Občinski svet ljubljanski. (Preložitev ljubljanskega trga z živili.)

V zadnji seji obč. sveta ljubljanskega se je razvnela jako živahna razprava glede preložitve trga z živili. To je vprašanje, ki je že več let na dnevnem redu, ki je pa z otvoritvijo električne železnice postalo posebno akutno. Vsled otvoritve električne železnice je namreč nastala neizogibna potreba, preložiti vsaj jeden del trga z živili izpred rotovža in njegovega obližja, ker bi sicer električna železnica ne mogla voziti po Mestnem trgu. To je dalo povod, da so se razni interesentje obrnili do obč. sveta, naj se trg z živili preloži v drug okraj.

Davkoplăevalci šentjakobskega okraja so se zavzeli za to, da se trg z živili razdeli tako, da pride polovica na Sv. Jakoba trg, polovica pa na Cesarsko Jožefovo trg, mej tem ko so prebivalci levega brega Ljubljance prosili, naj se trg za živila premesti k Zvezdi.

Ne da se tajiti, da se je v tej zadevi težko odločiti, kajti tu ne gre samo za vprašanje, ali je centralizacija ali decentralizacija kupljeje z živili umestnejša, nego vpoštevati je tudi vse polno drugih momentov.

Mestni magistrat je stvar, kakor je razvidno iz njegovih obširnih pojasnil, ki so bila prečitana v obč. svetu vsestransko razmotrival in preštudiral ter končno prišel do spoznanja, da razdelitev trga z živili ne more priporočati. Sv. Jakoba trg, Cesarsko Jožefovo trg in Kongresni trg že zategadelj niso pripravljeni za trg z živili, ker tam ni sence in bi se poleti živila od vse zgodaj v jutro parila na

solncu, kar se nikakor ne more dopustiti. Pa tudi iz ozirov na kupajoče občinstvo je bolje, da ostane trg z živili nerazdeljen. Samo če je vsa kupčija z živili osredotočena, je mogoče, da upliva konkurenca na cene. Naravno je tudi, da bi se prodajalke z vsemidopustnimi sredstvi branile zoper premestitev, kajti bile bi v opravičenem strahu, da jim bo v občutno škodo. Premestitev bi se dala izvršiti le siloma. Sicer pa je tako dvomljivo, če bi se kupajoče občinstvo držalo malih lokalnih trgov z živili in ne bi rajše hodilo na glavni trg v mnenju, da bo tam večja izbera in ugodnejše cene.

Z ozirom na te okolnosti je mestni magistrat sicer odredil nekatere spremembe, ki so se izkazale kot potrebne z ozirom na električno železnico, ohranil pa je trg z živili v centru mesta. Stolni in Mestni trg sta za sedaj določena za trg z zelenjavo, prodajalke sadja pa so se premestile na Pogačarjev trg, ki bo v prihodnje služil izključno kot sadni trg. Kmetske prodajalke, katerim je sedaj provizorično odkazan prostor za staro gimnazijo, se premeste na senčnato obrežje, prodajalke jajc in perutnine pa ostanejo, kjer so zdaj.

Županovo in referentovo poročilo omenja pri ti priliki tudi tržnic, ki so nujno potrebne zlasti z ozirom na kupčijo z mesom. Ako se napravi tržnica, v kateri bi se namestili vsi mesarji, ki zdaj na štanti svoje blago prodajajo, dalje prodajalci rib, sadja in zelenjave, bi bila odpravljena velika kalamiteta.

To so glavne misli, ki sta jih razvili županovo in referentovo poročilo. O debati, ki se je o tej stvari vnela, smo že zadnjič poročali. Kar smo danes navedli, naj služi kot popolnilo našega poročila, da bo občinstvo vedelo, kaki nagnosti so vodili občinski svet pri tozadnjem njegovem sklepu.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. septembra.

— **Iz trgovske in obrtniške zbornice.** Namesto umrlega g. Antona Kleina bil je g. Franc Kollmann so glasno izvoljen podpredsednikom trgovske in obrtniške zbornice za Kranjsko.

— **Reakcija in — vodstvo jugoslovanskih socijalnih demokratov.** Zmaga klerikalcev v Idriji — s pomočjo socijalnih demokratov je presenetila vsacega svobodoumnega človeka. Vse drugo smo že doživeli v Avstriji, le tega še ne, da bi v zakonodajni skupščini far zastopal — socijalne demokrate. Ta slavna naloga je ostala idrijskim socijalnim demokratom v izvršitev. No, in izvršili so jo in s tem blamirali, krvavo blamirali ne samo jugoslovansko, nego celokupno avstrijsko socijalno demokracijo pred vsemi razsodnim človekom in — pred klerikalci samimi. Ako stvar trezno prevdarimo, ni se nam jeziti toliko nad zapeljanimi delavci, ki so se morali ravnati po navdilih »od zgoraj«. Ves škandal gre le na rovaš strankinega vodstva! Voditelj stranke je Etbin Kristan, katerega izvrstnih moči se ne da tajiti. Mož je sposoben za vse drugo — le za politikone. Za to mu manjka potrebne energije in pa — zmožnosti. Največja njegova napaka pa je, da se v svojem javnem dejanju da popolnoma voditi od svojih osebnih motivov in da mu ni prav nič za stranko, da, javna tajnost je, da on zanika, da bi sploh bil socijalni demokrat, kar je tudi že v dejanju pokazal. Ko je l. 1898 moral izvrševalni odbor stranke takratnemu uredniku »Delavcu«, Zavertniku in administratorju Kopaču znižati za njune zmožnosti prevelike plače, ustavila sta ta dva s Kristanovo pomočjo list »Rdeči Prapor« in s tem se je zadal »Delavcu« zadnji udarec. »Rdeči Prapor« bil je tedaj ustanovljen proti socijalno demokratični stranki in ljudje, ki so sedaj okolo tega lista, so tedaj s Kristanom vred strahovito zabavljali proti socijalnim demokratom. Vse razsodno delavstvo je tedaj obsojalo to nelodalno in nesocijalistično početje tržaške klike. Nastal je bil razkol in mnogo sodrugov je izstopilo iz stranke. Že je »R. P.« prav trda šla, a Kristan si je znal pomagati. Pridobil je zase nekaj marijonet v izvrševalnem odboru —

mož je dober govorik — in tako se je zgodilo, kar bi si nikdo ne bil prej misli: List »Rdeči Prapor«, ki je bil ustanovljen proti jugoslovanski socijalni demokraciji in ki je neno glasilo »Delavca« uničil, ta list je bil nakrat proglašen za glasilo ravno iste stranke in Kristan in Kopač, — Zavertnik je bil že prej izstopil iz stranke — sta zopet sedela pri polni skledi. Kakor je ta »vodja« osramotil svojo stranko takrat le radi osebnih svojih motivov, ravno tako jo je osramotil tudi sedaj pri volitvah v Idriji. Znano je, da se je Etbin Kristan nekaj časa zelo usiljeval v meščanske kroge in pisal v različne »kapitalistične« liste pod črto in nad črto. Imenitno je bilo to, da, dokler je bil on sotrudnik dotičnega lista, je v svojem listu istega ali njegovo stranko lepo pri miru puščal. Tako je n. pr. o »tetki« »Edinosti« lepo molčal, dokler je od nje honorar prejemal. Sedaj jo imenuje »umazano cunjo«. V »Slovenku« je sam sodeloval in napisal za njo mnogo dobrega. Kakor hitro pa se uredništvo tega lista ni hotelo popolnoma in v vsem vklanjati njemu, zapustil je list in — pregoril tudi druge sotrudnike, da so odklonili svoje sodelovanje. Sedaj mu je »Slovenka« nakrat »naivna«, »otročja« in ne vem, kaj še vse. Etbin Kristan je tudi v izobraženih krogih v Ljubljani hotel veliko ulogo igrati. Silil se je v narodne kroge in takrat nismo čitali v »R. P.«, da so liberalci takšni nazadnjaki, kakor jih sedaj opisuje. Sodruži so sicer mrmlari, da je njihov vodja postal že cel »bourgeois« in da vse, kar je boljega, pošilja drugim listom — za plačilo seveda, do čim krmi »R. P.« le z ostanki, a nič ni pomagalo. Prišlo je zopet drugače. Etbinu Kristanu nakrat niso več ugajali ljubljanski »liberalci« in začel je silno rovati proti narodno-napredni stranki. Izdala se je parola: Raje klerikalca kakor liberalca in eto: plod te agitacije je klerikalna zmaga v Idriji. Že nekaj mesecev sem se je časih že naravnost podlo pisalo o kranjskih naprednjakih, dočim ni imel »R. P.« za klerikalce nobene žale besede, naj so slednji še take kozolce prevračali. »Rdeči Prapor« meni v svoji naivnosti, da pomaga svoji stranki, ako podpira — klerikalce in pobija stranko, v katerih je vendar mnogo visoko izobraženih mož, ki imajo z našim narodom gotovo poštene namene, ako se jim tudi vsakokrat ne posreči, da bi jih popolnoma izvedli. Klerikalna zmaga v Idriji s pomočjo socijalnih demokratov bodi slednjim glasom opomin, naj vendar enkrat odpro oči in naj si dobro ogledajo ljudi, za katerimi drživo čez drn in strn. Jugoslovanska socijalna demokracija je mala strančica, ki se mora hudo boriti za svoj obstanek. Tembolj potrebuje zase podpore in moči. Vitalna potreba vsake stranke je, da si pridobiva čimveč pristašev ter simpatij in vpliva tudi pri drugih strankah. Kdo pa bode simpatizoval s stranko, ki se vsak hip smrtno blamira? Strankarskemu vodstvu pa bodi tukaj na vsa usta povedano, da se z ljudmi nikakor ne kaže na tako malovreden način igrati in da je voditeljem političnih strank treba največ pameti, ne pa samo časti in maščevanja-željnosti!

Socijalist.

— **V Idriji so liberalci strašno pogoreli.** Tako piše včerajšnji »Slovenec«; na drugo stran pa je imenoval Pirčev vočino v Kranju »neznatno«. Pirč je zmagal z 38 glasovi, Arko pa s 44 glasovi. Zadnjemu pa je pomagal še poštenjak Rinaldi, ki je pri ožji volitvi na oslu sedeč in oslovski rep v rokah držeč, po Idriji jahal in svoje rudečkarje za katoliškega popa v boj klical. Vse to imenuje »Slovenec« strašno pogorišče, mej tem ko imenuje našo zmago v Kranju, kjer so konjsko glavo, kranjskega dekana, v beg pognali, neznatno. Res, čudna matematika!

— **Premehki smo!** Iz Škojeloke se nam poroča, da ondotni lekarnar, po mišljenju »Mladočeh«, ni hotel na noben način k volitvi, dasi so ga odlični naprednjaki prav lepo prosili, da naj gre. Mož pa je ribal svoj možnar, a k volitvi ni hotel iti, če tudi pri loših nunah ničesar ne zasuži, ker imajo svojo hišno apoteko. Mi ta »značaj« priporočamo gospodom zdravnikom in somišljenikom v mestu in okolici, kojim je v Kranju lepa in veliko boljša lekarna na razpolago. Naj gospod

Burdik riba svoj možnar, kolikor časa se mu zlubi, to pa vemo, da nam v bodoče svojih stupov ne bodo prodajal. Ravno tako se nam s Kranja poroča, da je glavni ondotni kavarnar gospod P., ki tako rekoč od samih liberalcev živi, na dan volitve v Ljubljano pobegnil. Kakor poznamo kranjske somišljenike, si takih šalne bodo pustili servirati ter bodo gosp. P. dali toliko časa, da bodo sedaj črno kavo kuhal samo še za kranjsko konjsko glavo! Take »grešnike« je treba do cela spokoriti!

— **Prošnja.** Da se poznamu rodru ohrani spomin na letošnje deželnozborske volitve — s kakimi sredstvi so klerikalni agitatorji probujali »zavedno« ljudstvo za volitev, »vera je v nevarnosti«, prosim vse liberalne kroniste po širni kranjski deželi, da poročajo o vseh agitacijskih sredstvih v »Slovenski Narod«, v dokaz, »da je zavedno kmetsko ljudstvo« govorilo. Ti spomini bodo gotovo daleč prekašali znano »Tisoč in ena noč«. Na noge tedaj kronisti!

Kronist I.

— **Škof v Šmartnem.** Prijazno Šmartno pri Litiji je imelo te dni izredno čast, videti od obličja do obličja ljubljanskega škofa in ga slišati z lece. Slišali so ga vsi, a razumeli niso dosti, kar pa sicer ni nikogar presenetilo, saj je znano, da je škof najslabši pridigar v deželi. Hud je pa bil prevzvišeni, tako hud, da so se ga ljudje resno zbalili. Nekateri so mislili, da je hud na tiste črnosuknježe, ki Šmartne tako derejo za denar, kakor je kak turški paša drl nekoč kristjane na Balkanu. A motili so se. Škof je bil hud na liberalce. Škofova kapa je bila v vedni nevarnosti, s škofovsko palico je pa škof tako tolkel ob tla, da so se nekateri otročiči začeli jokati. Tako je tolkel, da se je jeden del palice odvil in začel bingljati. Ko je škof to zapazil, je pretrgal pridigo, je odviti del palice na prižnici nazaj »zašraufal« in potem z novo silo tolkel s palico, kar se je dalo. Kdor v Šmartnem vpraša, kaj je škof propovedoval, dobi odgovor: »Ne vemo, ker jih nismo razumeli: nekaj je bilo o liberalcih«. In če se vpraša, kako je bilo, se dobi odgovor: »Fletno, ko so škof tako razburjali, da se jim je palica odšraufala«.

— **Vselej zasuži!** »Znat' se mora« je svoj čas rekel sedaj v Gradiški spravljeni Ravnik. Kako resnično je to načelo, vidimo na pr. pri dr. Šusteršiču. Ta zna res zasužiti. Le poglejmo, kako. Kjer se dobi kak kalin ali kak spekulativen kaplan, ki hoče ustanoviti konsumno društvo, takoj mu priskoči na pomoč dr. Šusteršič. Konsum se ustanovi, ker pri ustanovitvi dr. Šusteršič zasuži. Potem začne konsum delovati. Pri preskrbljevanju blaga potom »Gospodarske zvezze« zasuži dr. Šusteršič kot načelnik te zvezze. Konsum pridobi klijentov in dr. Šusteršič zopet zasuži. Konsum mora dolgove iztirjeti in dr. Šusteršič zopet zasuži. Konsum potrebuje kredita. Šusteršič mu ga preskrbi pri »Ljudski posojilnici«, in pri tem zopet zasuži. Naposled pride konsum v stiske in ne more ne naprej ne nazaj. Zateče se k dr. Šusteršiču in ta posreduje pri upnikih da počakajo, on pa zopet zasuži. Končno pogine konsum in dr. Šusteršič postane likvidator-pogrebec ter zopet zasuži. Naj se zgoditi s konsumom kakorkoli — dr. Šusteršič nese vse dobiček, konsumska sreča in konsumska nesreča. Kdor ne verjame, naj gre vprašati v Kašelj. Onotni klerikalni konsum je bil že pred dvema letoma prišel na kant, a dr. Šusteršič je tedaj »interveniral« in stvar do sedaj z veliko spretnostjo zavlačeval. Končno je kašeljski konsum, kakor smo že pred nekaj dnevi poročali, likvidiral. Konsumarji kolnejo in sakramentirajo, da se kar kadi, kajti treba bo poseči v žep. Po 30 gld. bodo morali plačati kmetje, da se pokrije izguba, dr. Šusteršič pa se lahko smeje, saj je likvidator in bo torej zaslužil še pri pokopu klerikalnega kašeljskega konsuma. Pač res: Znat' se mora!

— **Slavnost v „Katoliškem domu“.** V četrtek zvečer so v »Katoliškem domu« slovesno praznovali idrijsko »zmago«. Pilo in pelo se je do pozne noči, vmes pa je svirala meščanska godba. Pogoreli katoliški kandidat Kregar je bil tako navdušen in ginjen, da je ob viharnem pritrjevanju najvnitejših katolič-

nov nazdravljali socialni demokrati, kličoč: »Živio socialni demokrat!« In hrupno je odmevala ta ovacija po »Katoliškem domu«. Ali se je tudi klicalo: »živela prosta ljubezen«, »živelakonfiskacija cerkvenih milijard«, »živio ateizem«, »proč z vero«, »proč s papežem« — tega ne vemo. Po naukah katoliške cerkve deluje socialna demokracija na to. Sicer pa tega ni bilo treba posebe klicati, kajti to je že vse obseženo v klicu »Živio socialna demokracija«. Danamerava škofova stranka v teh zadevah storiti koncesije, to priča Šusteršičeva izjava v Idriji: Za vero se bomo že zglihali. Tudi mi radi verjamemo, da se bodo zglihali. Mar je tudi škofovi stranki za vero — če ji le ostaneta moč in denar. V tem, ko so na tak način v »Katoliškem domu« častili judovskega boga — škof in njegovi listi vedno uče, da so socialni demokratje v judovski službi — so vstopili v gostilno nekateri prostovoljci. Koncert je bil že precej pri kraji, klerikalci pa so bili menda še silno žejni. Komaj so vstopili rečeni prostovoljci, je dihurjev »urednik« Štefe popadel neki krožnik in šel k prostovoljcem pobirat, kakor navadno delajo potujoči muzikantje. Zajedno se je reklo: Če nič ne daste, pa pojrite ven. Ali so prostovoljci Štefetu kaj vrgli na krožnik, nam ni znano, kakor se tudi nismo zanimali, na čegave stroške so zbrani klerikalci naprej pigančevali.

— **Shod davkoplăčevalcev in svojih članov** sklicuje z nova »Trgovske in obrtno društvo za Kranjsko« na pondeljek, 23. t. m. ob osmih zvečer v gostilno »Miramar«, na kar doličnike še enkrat opozarjam, da se ga v svrhu izvolite članov v komisije za odmero pridobninskega davka udeležete.

— **Lože v slov. gledališči.** Ker je še nekaj lož na razpolago, prosimo tiste, ki žele prevzeti še kako ložo v načem, naj se oglase v Šešarkovi trasiki v Šelenburgovih ulicah.

— **Sedeži v slov. gledališči.** Ker se je od več strani povpraševalo, ali veljajo abonirani sedeži že za jutrišnjo predstavo, naznamo, da abonenata sedeža prične že jutri s prvo predstavo in da so za dosedaj oglašene sedeže legitimacije že pripravljene v Šešarkovi trasiki v Šelenburgovih ulicah.

— **Quousque tandem...** Iz Kranja se nam piše: Pričeli smo novo šolsko leto, tako, da je Hubad zopet v svojem elementu. Že sama setev nam obeta obilo žetev. Kdo pa bo kosi, tega ne pove nobena pratka. — Pri vsprejemu dijakov k preskušnji za prvi gimnaziski razred so se baje dogodile nekaterne netočnosti s tem, da je g. ravnatelj pustil k izpitu učence, ki so dobili dvojko v zadnjem četrletju četrtega razreda. Ne vemo sicer, ako je to postopanje popolnoma korektno ali ne, vendar se pa obračamo v tem oziru do v tem kompetentnih krogov, tembolj, ker se je jednak slučaj pripetil tudi lansko leto. — O Hubadovi pravicoljubnosti in o njegovi sodbi o jednakopravnosti nam priča še bolj eminentno sledči slučaj: Osmošolec P. je bil lansko leto koncem prvega tečaja vsled hude bolezni primoran izstopiti iz zavoda, dobil pa je semestralno spričevalo prvega tečaja z jedno dvojko. Dijak D. pa, ki je dobit koncem prvega tečaja odlično trojko, je bil tudi vsled kronicne apatije do učenja po prvi konferenci družega tečaja primoran zapustiti zavod. Ko pa sta ta dva dijaka letos priglasila svoj zopetni vstop v zavod, je g. ravnatelj vsprejel dijaka D., ki je že izza prejšnjih let patentovan »Herzpunka« Hubadov, brez vseh pomislekov v osmi razred, dijak P., pa se je moral podvreči preskušnji črez sedmi razred, potem šele mu je bil dovoljen vstop v osmo. G. ravnatelj se je gotovo bal, da je revež P. morda tekom svoje bolezni vse pozabil, v tem ko se pri D. pri njegovih nihilističnih nazorih o klasični filologiji in drugih predmetih ni bilo treba tega batiti. Pa naj reče še jeden, da je Hubad ni pogodil. Vendar pa je nam znano, da se mora vsak dijak, kateri koncem prvega tečaja, ali pa tekom prvih dveh konferenc družega tečaja popolnoma zavod zapusti (posebno pa še vsled splošne lenobe), podvreči jednak preskušnji kakovosten se je podvrgel v na-

vedenem slučaju samo dijak P. Opozarmo na to dejstvo deželnih šolskih svetov, posebno pa g. nadzornika P. Končnika, kateri v kratkem poseti Kranj. Suum cuique! Pa ne preveč dobesedno, gospod ravnatelj!

Škandal v Šentjanžu. Neko nedeljo — ne dolgo tega — bilo je videti okoli podružne cerkve Gaberjele in zraven stope Dolenskove gostilne na stotine mladega in odraslega ljudstva. Na pokopališču takoj zraven je bilo mnogo žensk, deklet in otrok. Pri gostilniškem oknu v prvem nadstropju stala je neka gospa z litrom vina v roki, ter merila, kam ga doli pod okno vrže. Pod oknom pa je razsajal njen mož, delovodje namestnik Šentjanžkega premogokopa. Poleg njega je stal kaplan svetotrojški ter pogovarjal in miril razsajajočega moža, a brezuspešno. Bilo je upitja, da se je daleč na okoli razlegalo. Že in že se je mislilo, da pade po črni suknji, toda treznomislečemu osobju premogokopa se je zahvaliti, da do tega ni prišlo. Slišale so se najgrje in najostudneje psovke, katerih se tudi najmanjši del tu ne da navesti, ker so preveč nespodobne. Vse to je moral kaplan mirno in kot na sodbo čakaje požreti. Le sem in tje pravšal je delovodjo z tako tresočim se glasom, »koga so pa vendar naš župnik Vaši ženi naredili, koga so ji poškodovali ali kaj?« kaj pa je to, če so jo na kozarec vina povabili? Odgovora delovodje zopet iz ozirov na spodobnost ne moremo navesti. Kaplan je bil tudi obdolžen, da je pri omenjeni stvari bil sokrivec svetotrojškega župnika vpriča stotine ljudstva se mu je to reklo v obraz. Šele, ko se je zmračilo, se je ljudstvo razšlo in so premogarji odpeljali sabo svojega razburjenega delovodja, šele potem upal se je kaplan iti domov. In uzrok tega pohujljivega škandala je: Pri Šentjanžkem premogokopu živel je v mirnem zakonu tehničnega delovodje namestnik K. Njegova soprga je neki praznik šla baje iskat takozvanega »duševnega miru« k župniku pri Sv. Trojici pri Šentjanžu. Župnik je ženo po spovedi povabil v župnišče. Reva se je tudi udala in ostala v farovžu v pozno popoldne. Pozabila je celo napraviti kosilo in večerje svojim otrokom in možu, tako goreče sta z župnikom molila roženkranc. Seveda je bil potem doma strahovit škandal! Drugi dan bila je nedelja. V bližini Šentjanža pri podružnici Gaberjela je bil pogreb nekega otroka. Ta posel je hotel župnik sam izvršiti, da bi se sešel s spovedovanko, pa njen mož je izvedel za to in že dopoludne alarmiral po bližnjih vaseh, da gre popoludne župnika, ki pride k pogrebu v Gaberjele, ubit, ker je njegovo ženo zapeljal. Takoj se je zbral v Gaberjelah mnogo radovednega ljudstva. Tudi razburjeni K. je že zgodaj prišel, da bo župniku kosti zrahljal. Ključar, to opazivši, je tekel k Sv. Trojici povedat župniku, kaj ga čaka v Gaberjelah. Mej krščanskim naukom, ko je župnik bil na leci, ga je ključar odzadaj za sukno pocukal in mu to povedal. Župnik je odredil, da naj gre kaplan pokopavat v Gaberjele. Tako se je tudi zgodilo, in ta revež kaplan, ali kaj sokriv ali ne, moral je prestati zgoraj navedeno vojsko s K. in požreti najgrše psovke, nad katerimi so se starci ljudje zgražali rekoč, da kaj enacega tudi še niso slišali. Ali naj še vprašamo, v kake namene se spoved izkorisča?

Zegnan svinjar. Te dni je prišel mlad duhovnik v stanovanje nekega javnega paznika v Ljubljani. Zahvaljeval je od dotednega paznika take svinjarije, da je mož tega duhovnika kakor psa z najgršimi psovki nagnal in vrgel iz hiše. Gosp. škof, ukažite svojim gospodarskim organizatorjem, naj ustanove kako posebno »hišo« za Vaše duhovnike, da bodo poštene žene in pošteni možje ter otroci varni pred zegnanimi svinjarji take vrste, kakor je zgoraj omenjeni Vaš duhovnik.

Mačjo godbo so napravili v četrtek zvečer propadlemu kandidatu Koblarju.

Deželna blaznica Kranjska je res nad vse srečen zavod. O kvalifikaciji g. dr. Robide smo precej poučeni, njegov »tekmec« pa ga, kakor trdi včerajšnji »Slovenec«, še »v vsakem oziru prekaša«. Mi »Slovencu« to vest kar na

besedo verjamemo, samo oprosti naj nam ponijo pripomnjo, da se sicer ljudi sodi in »spoznava po njihovih delih«, katero načelo pa iz dobro poznatih uzrokov seveda za klerikalce ne velja. Kar se pa tiče tiste konkurence, katera je uzrok, da »Slovenec« — pardon: mi provociramo! — smo povedali že enkrat, kako stvar stoji. V svetosti liberalci ne morejo tekmovati s klerikalci, to stoji — prav tako, kakor ne lajki v psihiatriji s psihiatrim. — Glede »mrzlih rjuh« (to je 18—22° C) pa bodi »Slovenec« povedano, da je njih uporaba priporočena kot lečilo — (in ne kot kazen za osebne razdalitve, kakor so jih rabili svoj čas klerikalni dušeslovci) — v raznih strokovnih knjigah; o »roženkrancih« pa doslej ni bilo čitati nič podobnega; kendar pa dokaže kak katoliški psihiater — brezvomno velikan učenosti! — Korist takega zdravljenja, morda z zvezi s sredstvi, kakor so »zegrane svetince«, ali še korenitejšimi, dasi nekoliko zastarelimi n. pr. z eksorcizmi, sveto inkvizicijo in plapolajočimi grmadami — tedaj se brezpogojno uda tudi liberalna psihiatrija in pripozna skezano svojo omejenost in nadutost. Dotlej pa naj ji ne zameri pošteni »Slovenec«, ako se njeni zastopniki veseli svojega sicer neznanatega, a jim popolnem zadušujočega razuma.

Podpore za obrtno šolstvo. Trgovska in obrtniška zbornica dovolila je v poslednji seji za obrtno šolstvo naslednje podpore: Za obrtno pripravljalnico združeno s III. mestno deško petrazrednico v Ljubljani, 300 kron; za obrtni nadaljevalni šoli v Jesenicah in na Bledu pa po 100 kron na leto. Tehnološkemu obrtnemu muzeju na Dunaju, kjer se izobrazuje tudi mnogo kranjskih obrtnikov, pa se je dovolila jedenkratna podpora v v znesku 300 kron.

Nakup plemeninskih bikov. Dodatno k novici o nakupu plemenih bikov po deželnem odboru prijavljamo dotedne dneve, in sicer: v Ljubljani dne 8. oktobra t. l., ob 9. zjutraj na dvorišči c. kr. kmetijske družbe na Poljanski cesti; v Jeličnem vrhu pri Idriji dne 14. oktobra t. l., ob 11. predpoldne (na živinskem trgu); v Mokronogu dne 16. oktobra t. l., ob 11. predpoldne (na živinskem trgu); v Kranju dne 17. oktobra t. l., ob 9. zjutraj (na živinskem trgu).

Cestne dirke kolesarskega društva »Ilirija«, ki se vrši jutri popoldne ob dveh iz Kranja v Ljubljano in udeleže se naslednji gg. dirkači: Accetto, Curnik, Gotthard, Hermens, Kolar (urar), Mavšar, Oblak, Petek, Speil Arnošt, Speil Slav. in Zdravko. Maksimalni čas je določen na 48 minut. Dobiti v vrednosti 80, 50 in 30 kron, razdele se pri veselici vršeči se po dirki pri »Novem svetu«. Tudi tukaj nastopijo vozači na okrašenih kolesih pri umetni vožnji in vožnji v redah na kar se prične »Coriandoli-Corsica«.

Slikarska dela v Trnovski cerkvi naglo napredujejo, in bodo, po sedanjem izvršetku soditi, v 14 dneh do cela dovršena. Slike, kot ostala slikarska dela hvalijo mojstra g. Sternena. Več o tem bo pač kak strokovnjak moral izpregovoriti.

Ljubljansko učiteljišče. Za vsprejem v prvi letnik moškega učiteljišča se je letos oglasilo 59 učencev, za prvi letnik ženskega učiteljišča pa 82 učenk.

Telovadni tečaj za dečke začne s prvim oktobrom c. kr. telovadni učitelj na realki g. Fran Brunet. Telovadne ure bodo ob torkih in petkih od 5. do 6. ure.

Iz vinarske in sadarske šole v Kremsu došlo je včeraj pod vodstvom jednega uslužbenca 11 učencev v Ljubljano, da si ogledajo mesto, zatem pa se podadó na Grm in od tam v Trst.

Nezgoda. Danes dopoldne je je Pod Trančo hotel vstopiti v električni voz posestnik parnega mlina v Jaršah g. Majdič v trenotku, ko se je voz že premaknil naprej. Gosp. Majdič se je prijel za voz in ta ga je potegnil za seboj in vlekel nekaj korakov naprej.

Papigo je ujel na svojem posetvu v Šiški g. I. Krisper. Papiga zna izgovarjati nekatere nemške besede.

Pobegnil je prisiljenec Jožef Aichholzer, ki je delal pri zgradbi novega deželnega dvorca.

S knjigami po glavi udaril je šolski učenec L. P. svojega součanca T. K. in ga poškodoval na glavi.

Dve svetilki je ukradel neznan sovražnik električne cestne železnice na Dunajski cesti. Svetilki sta bili postavljeni v razsvetljavo prostora, kjer se pravljiva železnica.

Na tla podrl je neki kolesar danes dopoludne Pod Trančo neko žensko, ki se mu vzlič zvonenu ni hotela izogniti.

Dolga zlata verižica je bila ukradena hišni posestnici J. H. Ulice na Grad št. 1.

Brzjavni in telefonski promet meseca avgusta 1901. Na c. kr. brzjavnih postajah tržaškega poštnega ravnateljstva bilo je meseca julija 1901, in sicer na Primorskem oddanih 49.141, došlih 57.382, transitočih 156.748, skupaj 263.271 brzjavk; od teh jih od pada na Trst sam: oddanih 33.006, došlih 37.399, transitočih 143.328, skupaj 213.733 brzjavk; na Kranjskem oddanih 11.850, došlih 13.933, transitočih 26.072, skupaj 51.855 brzjavk. V interurbanem telefonskem prometu bilo je v isti dobi: v Trstu 1.559, v Opatiji 436, v Pulju 112, v Ljubljani 210 pogovorov. V lokalnem prometu govorilo se je: v Trstu 320.000krat, v Pulju 6.953krat, v Gorici 5.487krat, v Opatiji 3.476krat in v Ljubljani 22.347krat.

Kubelík odlikovan. Slavnoznan češki glasbeni izvrstnik Kubelík odlikovan je bil od papeža s komanderskim križcem redu sv. Gregorija ter je ob enem dobil dva rožna venca. Samoumevno je, da bodo to papeževu priznanje izkoristili klerikalci s hvalisanjem, kako podpira Rim umetnosti. Saj nam je dovolj znano, da cerkev ne stori ne enega »dobrega« dela, pri katerem bi ne znala levica, kar dela desnica.

Kraljica Natalija proti Dragi. Nedavno je pisala kraljica Natalija nekemu svojemu prijatelju v Belgrad pismo, v katerem daje duška svojemu ogorčenju proti kraljici Dragi. Vse nesrečje in propasti v Srbiji je kriva žena, ki sedi na srbskem prestolu. Zato hoče vse poskusiti, — pravi Natalija, — da dvigne zastor s predzivljenja Drage ter onemogoči sprejem srbskega kraljevskega para na russkem dvoru. Nadalje piše Natalija, da je hotela prisiliti Draga že kot dvorna dama nekega francoskega inženera, in sicer na isti način kakor kralja Aleksandra, da jo vzame za ženo, kar se jej pa ni posrečilo. Natalija hoče baje Nikoli II. pojasniti razmere v Srbiji, katerih je kriva nesrečna ženitev kralja Aleksandra. Bivša kraljica meni, da si šteje v sveto dolžnost slediti glasu materinskega srca ter rešiti zemljo, v kateri je nekdaj ona kraljevala.

Idealen duhovnik. Na Nizozemskem je že dalje časa smrtna kazen odpravljena. S tem pa župnik Rudolf v Knijperju ni zadovoljen, zato agitira z besedo in spisi za to, da se vpeljejo vislice iznova. Ko ga je nekdo opozoril, da bi na vsem Nizozemskem ne našel človeka, ki bi hotel biti morilec iz poklica, je izjavil župnik, da — če treba — obeša sam. Idealen duhovnik!

Spiritistična osmrtnica. V »Bad. Presse« je natisnjena sledeča osmrtnica: »Letos v januvarju sem dobil spiritističnim potom žalostno vest, da je našel moj brat, Emil Weber, koncem preteklega leta na bojišču v Južni Afriki svojo smrt. Službeno raziskavanje je dogalo, da brata res že dolgo časa ne morejo nikjer najti, o čemer obveščam vse svoje prijatelje in znance. Karlsruhe, september 1901. — Wilim Weber, blagajnik.«

Cigan odvedel tujo ženo. V Ždali je začel 34 letni cigan Franjo Vendel ljubavno razmerje z ženo kmeta Antona Kovača. Zaljubljeni parček je sklenil, da ubeži na Ogrsko. Žena je bila pri volji, ostaviti moža, zato pa si je moral cigan njej na ljubo odrezati svoje dolge lase. To je bila seveda velika žrtev za cigana, toda za svojo ljubico je storil tudi to. Zaljubljenca sta pobegnila, žena pa je vzela seboj tudi svoja 2 otroka. Prevarjeni Kovač ni tožil toliko za ženo kot za svojima otrokoma, zato ju je zahteval nazaj.

Žena mu ju je poslala po ciganovi materi, sama pa je ostala pri svojem ljubimcu. Toda mož je poslal orožnike po nezvesto soprogo, cigana pa je dal zapreti.

* **Ljubezenska tragedija v vojašnici.** V Budimpešti je imel neki nadporočnik ljubezensko razmerje z ženo, katera je radi njega ostavila svojega soproga, objednem pa je imel znanje tudi s hčerjo bogatega fabrikanta na Dunaju. Obljubil je, da jo zasnubi pri očetu, kakor hitro bode plačal svoj dolg 3000 gld. Da bi se to prej zgodilo, je vzel dekle svojemu očetu 3 tisočake ter jih je poslalo svojemu ljubimcu. Denarno pismo pa je dobila v roke druga nadporočnikova ljubica, katera je pisala seveda svoji tekmovalki, da je ne bo nadporočnik nikdar poročil itd. Dekle se je takoj odpeljalo v Budimpešto v vojašnico k nadporočniku, da izve resnico. Ker ni hotel Don Juan ničesar vedeti o njej, je spila steklenico konjaka, v katerem je bil namešan strup ter se onesvestila pred nadporočnikovimi vrati. Zdravnikom se morda posreči oteti dekletu življenje.

* **Zarubljena veselica.** Iz državice nadvojvode Saksonsko-Meiningenskega se naznana: Pri veselici strelec v Heildebburgu prikazal se je nakrat sodni eksekutor in je hotel zarubiti celo pripravljeno pojedino, gosi, pečene race, izvrstne ribe, torte itd. Pripetilo se je namreč, da pivni zalagalec, od katerega si je omenjeno streliško društvo naročevalo pivo v veliki množini, ni dobil do zadnjega trenotka plačano, kakor so mu to obljubili veseljaki, zato si je izsilil pri sodnji pravico, da sme zarubiti pripravljene jestvine in slaščice. V skrajni stiski je rešil društveni načelnik veselico, platal je sam sitnemu upniku.

* **Človekoljubna Američanka.** Gospica Alix M., katero slove američanski listi kot tako človekoljubno damo in pisanljico, je hodila vsaki dan v prisilno delavnico v Št. Pavlu, svojem rojstnem mestu, posečat kaznjence. Tam se je seznanila z Jamesom Jongersem, glasovitim banditom iz Minnesotte, kateri je bil obsojen radi ropanja in plenjenja vlakov in pošti na 25 let v kaznilnicu. Iz golega usmiljenja, kali, je podarila gospicu M. kaznjencu svoje srce; izposlovala mu je, da je bil pomiloščen, ter se je — poročila z njim. Veliko srečo!

Telefonska in brzjavna poročila.

Litija 21. septembra Slava zavedenemu svobodomiselnemu meščanstvu! Večna sramota pa ožlindranim klerikalcem, ki so v svoji brezmejni podlosti celo najsvetnejše zlorabljali za njih umazane namene. Fej! Gromovita slava novoizvoljenim naprednim poslancem.

Šmartinski liberalci in liberalke

Dol. Logatec 21. septembra. Za klerikalce je nastopilo sedem suhih egiptovskih let. Živeli narodno-napredni poslanci in njih hetman: dr. Tavčar.

Dol. Logaški naprednjaki.

Dol. Logatec 21. septembra. Idrijski sociji so si deli »vrv za vrat«. Nad njih glavami vihra mesto rudečega črni prapor z gesлом: »mračnjaštvo in nazadnjaštvo«. Kot društveni znak so si omisili »tonzuro«. — Perate taki socialisti; za nje ni več prostora v čistih socialistih demokratih.

Bivši Kopačevi volilci

brez »tonzure«.

Škofja Loka 20. septembra Svojemu kmetskemu poslancu Brejcu izrekamo popolno nezaupanje, dočim se veselimo zmage Cirila Pirca.

Napredni Žabničanje.

Celje 21. septembra. Čestitamo krščansko-socialno-demokratski zvezi!

Gaberski liberalci.

Celovec 21. septembra (Nemško:) Zjedinjeni slovenski in nemški socialni demokrati v Celovcu kličejo šuftom v Idriji, ki so črnemu nasprotniku proti pričakovanju pri deželnozborski volitvi pripomogli do zmage, krepak: Pfui Teufel! (Slovensko:) Proč z izdajalcji iz poštene organizacije socialne demokracije! Sram Vas bodi na veke!

Dalje v prilogi.

(Nemško:) Vaša volitev ostane za vso socialno demokracijo sramoten madež XX. veka!

Dunaj 21. septembra Poslanec Biankini se je prišel k ministrskemu predsedniku in k justičnemu ministru pritožit zaradi sistematičnega konfiskovanja hrvatskih listov, ki pišejo v zadevi zavoda sv. Jeronima.

Dunaj 21. septembra. Nemški nacionalci imeli bodo v kratkem v Radgoni shod, na katerem bo Derschatta govoril o notranjem položaju.

Praga 21. septembra. Princ Schwarzenberg razglaša, da obsoja v velodosestvu sklenjeni kompromis in da vsled tega sploh ne sprejme nobenega mandata za dež. zbor.

London 21. septembra. Anglež je zadel nov poraz v Južni Afriki. Buri so pri Vlakfontainu blizu Pretorije ujeli celo kompanijo Angležev in dva topova.

Zahvala.

Velecenjenim naprednim volilcem v Kamniku, Tržiču in Kranju

se za izkazano zaupanje ter za trud in požrtvovalnost o priliki deželnozbornike volitve iskreno zahvaljujem. Uverjeni naj bodo, da si budem prizadeval to zaupanje opravičiti.

Ljubljana, 21. septembra 1901.

Dr. A. Ferjančič,
deželni poslanec.

Zahvala.

Prijetna dolžnost me veže, da izrekam tem potom najtoplejšo zahvalo p. n. kranjskim in škofješkim volilcem, ki so mi pri deželnozborni volitvi dne 19. t. m. izkazali svoje zaupanje in me izvolili svojim poslancem, nadalje vsem somišljenikom v Kranju in Škofji Loki, ki so se tako uspešno trudili za častno izvolitev, kakor tudi vsem cenjenim prijateljem, ki so mi povodom izvolitve poslali brzjavne in pismene čestitke.

V Kranju, dne 20. sept. 1901.

Ciril Pirc.

Narodno gospodarstvo.

Spominski dan naše industrije.

Danes je deset let, od kar se je oživotorila nova industrija, ki je bila poklicana na uvaževanje vreden način speti na telesno blaginjo in ekonomijo našega gospodinjstva. Znano je, kolika važnost gre v družini rednemu uživanju kavne pijače, kako so se je čimdelje bolj navadili tako v palači kakor v najmanjši koči, kako važno je torej bilo, to vsakdanje živilo urediti tako, da je tudi prikladno našemu zdravju. Izvestno se še vsakdo spominja, kako živo se je pokojni župnik Kneipp v svojih predavanjih in spisih potezel za domačo in zdravo sladno kavo. Pač je bilo ljudstvo v vedno pravem zmislu že davno spoznalo, da je jeman najbolj kavni surrogat, ali samo opraprojeni jeman zoporno grenak okus, in tudi samo opraprojeni slad se hitro upre zaradi zoporno sladkega okusa. Treba je bilo torej odpraviti te nedostatke. To se je naposled posrečilo dragemu, v največjem obsegu izvedenemu prizadevanju firme Kathreinerjeve, ki jo je bil župnik Kneipp izpodobil na izdelovanju sladne kave in ki so jo podpirali najizkušnejši strokovnjaki. Vzorni izdelek, ki so ga vsi slavili zvedenci preizkusili za nedosegnega in izvrstnega, se je potem pod imenom „Kathreinerjeva Kneippova sladna kava“ prvič uvedel pred desetimi leti in se odslj brezprimerno hitro in uspešno razširil po vsem, svetu. Za ta veliki vseh zahvalja Kathreinerjeva Kneippova sladna kava najprej izredno prednost, da ima priljubljeni okus zrnate kave. Izvestno je zanimivo, kako se mu pododelje ta okus. Kava raste, kakor znano, na grmičastih drevesih, katerih sad je podoben naši črešnji. V teh črešnjih tice kavna zrna kot seme. Iz měsnatega ovoja pa prirejajo Arabci sok, takozvani „gišr“, ki se, kakor poročajo potnikti, odlikuje izredno finim vonjem po kavi. Iz tega sadnega mesa dado Kathreinerji na otoku Réunionu, slovečem po izvrstni kavi, na

način, ki je patentiran skoro po vseh omikanah državah, napravljati izdelek, s katerim se sladna zrna ob izdelovanju prepoji na jako bistroumen način. Tako dobi Kathreinerjeva sladna kava vonj in okus kave, kar spoznaš, ako pregrinješ le nekaj zrn. Jasno je, da si je morala tako sladna kava, ki se odlikuje s prijetnim okusom in priznano zdravstvenimi svojstvi sladovimi, hitro pridobiti ves svet, zlasti v širših slojih ljudstva, ker se je kava v nekakšnem zmislu vtihotipala kot živilo, kar pa nikakor ni bila. Zato je morala biti primes, ki je sama na sebi redilna in zdrava, ki jo je moči zrnati kavi pridajati do polovic in še več, s katero se torej tako priljubljena kavna pijača napravlja še prijetnejša po okusu in primerjiva zdravju, izredno dobrodošla povsod. Največja, brezprimerna prednost Kathreinerjeva Kneippova sladne kave pa je ta, da je jo moči piti „čisto“ in da ne preseža način nadomešča zrnato kavo onim, katerim jo je zdravnik popolnoma prepovedal. Otreko je sploh treba navaditi zgolj sladne kave; očvrščeno zdravje in cvetoča zunanjost je posledica temu. Takisto se Kathreinerjeva Kneippova sladna kava ne more dovolj živo priporočati ženskam, onim, ki okrevojo, in onim, ki bolehajo na želodcu, srcu in živcih. Po dolgi, izpričani izkušnji je lahko prebavna, krovotorna krepilna, in tekne vzprid prijetnega okusa tem bolje, čim dalje jo piješ. To novo industrijsko stroko, praznujoč svoj desetletni obstanek, je treba torej smatrati za resnično dobrodelno pridobitev, ki je ni dovolj ceniti na polju priporočnih živil in redil. Najboljši veščaki so jo označili za „rodbinsko kavo“ v najboljšem zmislu te besede; zato pa je Kathreinerjeva Kneippova sladna kava seveda našla precej posnemalcov, ki zopet dobivajo svoje naslednike, dasi so bili že večinoma sodno kaznovani. Ali občinstvo ve že večinom natanko razločevati in jemlje v svoj prid že davno pri nakupovanju le znane izvirne zavoje s sliko župnika Kneippa kot varstveno znakom in z imenom Kathreiner. Zakaj kjer pristni Kathreiner rabijo tudi le malo časa, tam ga že ne morejo več pogrešati. Zato lahko firma po vsej pravici pravi v svojih naznanih, „da je moči čestitati vsaki gospodinji in materi, ki glede na zdravje, prihranek, čistost in dobrski okus rabi Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo“. 2059

Darila.

Upravnosti našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospod Ferdo Poljak, Zagorje ob Savi 6 krov 50 vin. nabbrane v gostilni pri Iv. Korbarju. — Bralno društvo v Radomljah 4 krovne ob odhodnici gosp. učitelja Paternosta iz Radomelj v Šmartno pri Kranji, pri kitajski popevki „Kinka-rong“. — Iz nabiralnika v gostilni „pri Juriju“, Poljanska cesta v Ljubljani 8 krov. — Skupaj 18 krov 50 vin. — Živelj!

Za učiteljski konvikt. Znesek licitacije 3 K 62 vin. za 57 dek težko hruško iz šol. vrta na Breznici. (Licitirali gg. Čop, Baraga, Pogačnik ter malo Ivanka Jeglič). Sveto smo izročili g. Dimniku, ki s tem hvaležno potruje prejem.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešujče, dobro znano antireumaticno mazilo. V steklenicah po K 190. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekar nar. A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJU, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 (2-13)

Slabe posledice in bolezni, ki se izcimijo iz navidezno docela ničevnih želodčnih težav, se morejo zabraniti s porabo znanega zdravila: **dr. Rose balzama za želodec.** Priosten se dobri v tukajšnjih lekarnah in v glavnem skladislu B. Fragnerja, c. kr. dvornega založnika v Pragi, 203-III. Več glej v inseratu! a I (12)

Franc Jožefova grenčica

(Franz Josef Bitterwasser)

je že nad 25 let priznana za najboljšo svoje vrste. Dobiva se povsod. (1016-12)

Dež. gledališče v Ljubljani.

Stev. 1. Dr. pr. 1110.

V nedeljo, 22. septembra 1901.

Otvoritvena predstava.

Noviteta! Noviteta!

Zaloški godec.

(Strakonicky dudák.)

Narodna čarobna pravljica s petjem v 3 dejanjih. Češki spisal Jos. Kaj. Tyl. Poslovenil V. Benkovič. Godba M. Angera in Bogomila Tomáša. Režiser Adolf Dobrovolsky. Kapelinik Andro Mitrovič.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 1/3. ur. — Konec ob 10. ur. Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. poh. polka Leopold II. Št. 27.

Prihodnja predstava bo v sredo, 25. t. m.

Pod Trnčo št. 2.

39 Veliko zaloge

klobukov priporoča J. Soklič.

Najnižje cene.

Pod Trnčo št. 2.

Dragotin Košak * zlatar *

Ljubljana, Prešernova ulica št. 5,

Velika zaloge

razne zlatnine in prstanov.

Popravila in vsa v mojo stroko spadajoča dela se ceno in točno izvrši.

Načinje cene.

Pod Trnčo št. 2.

39

Dragotin Košak

* zlatar *

Ljubljana, Prešernova ulica št. 5,

Velika zaloge

razne zlatnine

in prstanov.

Popravila in vsa v mojo stroko spadajoča dela se ceno in točno izvrši.

Načinje cene.

Pod Trnčo št. 2.

39

Dragotin Košak

* zlatar *

Ljubljana, Prešernova ulica št. 5,

Velika zaloge

razne zlatnine

in prstanov.

Popravila in vsa v mojo stroko spadajoča dela se ceno in točno izvrši.

Načinje cene.

Pod Trnčo št. 2.

39

Dragotin Košak

* zlatar *

Ljubljana, Prešernova ulica št. 5,

Velika zaloge

razne zlatnine

in prstanov.

Popravila in vsa v mojo stroko spadajoča dela se ceno in točno izvrši.

Načinje cene.

Pod Trnčo št. 2.

39

Dragotin Košak

* zlatar *

Ljubljana, Prešernova ulica št. 5,

Velika zaloge

razne zlatnine

in prstanov.

Popravila in vsa v mojo stroko spadajoča dela se ceno in točno izvrši.

Načinje cene.

Pod Trnčo št. 2.

39

Dragotin Košak

* zlatar *

Ljubljana, Prešernova ulica št. 5,

Velika zaloge

razne zlatnine

in prstanov.

Popravila in vsa v mojo stroko spadajoča dela se ceno in točno izvrši.

Načinje cene.

Pod Trnčo št. 2.

39

Dragotin Košak

* zlatar *

Ljubljana, Prešernova ulica št. 5,

Velika zaloge

razne zlatnine

in prstanov.

Popravila in vsa v mojo stroko spadajoča dela se ceno in točno izvrši.

Načinje cene.

Pod Trnčo št. 2.

39

Mlad trgovski pomočnik

več slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi, ki je dovršil tudi trgovsko šolo v Ljubljani, zeli službo spremeniti.

Ponudbe se prosi pod „trgovski pomočnik“ upravnemu „Slov. Naroda“. (2048-3)

Dva krojaška pomočnika

ki sta dobro izurjena v svoji stroki, sprejme

J. Kertel v Ajdovščini. 2041

Sprejmejo se le taki, ki že vsaj dve leti delajo kot pomočniki. Delo le stalno.

Čisto nov

žitni mlin

se dá takoj v najem v Hrušči pri Ljubljani poleg tovarne za vato. Ogleda se lahko istotam.

Povpraša naj se pri Val. Zeschko, Ljubljana, Šellenburgove ulice št. 6, mej 8.-10. uro zjutraj. (2066-1)

Trgovskega pomočnika

sprejme (2045-2)

A. Šarabon

špecerijska trgovina v Ljubljani.

Jos. Leuz

trgovina z deželnimi pridelki na debelo (2067-1)

Reseljeva cesta št. 1.

Kupujem po najvišjih cenah suhe jedilne gobe, sejalni želod, posušen želod in divji kostanj.

Sode na prodaj

raznovrstne, velike in male, stare in nove

J. Buggenig, sodar

Ljubljana, Cesta na Rudolfovovo železnico (državni kolodvor). (1932-3)

Priznano naravna

istrska vina

pošiljata po nizki ceni (2010-3)

Rebec & Zalaznik, Pulj.

Sprejme se z dnem 1. oktobra t. l. v Novem mestu v veliko manufakturno trgovino

trgovski pomočnik

dober prodajalec. — Ravno tam se sprejme tudi

učenec.

Ponudbe naj se pošiljajo s priloženo sliko na tvrdko: Franc Wokač, Dvor, Dolenjsko. (2042-2)

Koroški rimski vrelec

najfinjejsa planinska kisla voda, izkušena pri vsakem nahodu, posebno otroškem, ob slabem prebavljanju, pri boleznih na mehurju in ledvica. (573-44)

Zastopstvo in zaloge za Kranjsko in Primorsko: Anton Bitrich Ljubljana, Marije Terezije cesta 2.

Čudezna svetinja.

A. Agnola

Ljubljana
Dunajska cesta
št. 13.

Velika zaloge steklenine, porcelana, svetilk, zrcalov, šip itd. itd. po najnižjih cenah. 38

Wunderlampe.

100 do 300 goldinarjev na mesec

lahko zaslužijo osebe vsakega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in sredic. — Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche Gasse 8, Budapest. (1884-7)

Učenca

vsprijeme takoj v trgovino z železnino

Franc Golob v Ljubljani

Wolfsove ulice. (2029-3)

Uradno dovoljena (2003)

posredovalnica stanovanj in služeb

G-FIUX

Gospodske ulice št. 6

še prodajalj

(s spričevali) za Ljubljano in zunaj, nekoliko pestern 7 do 15 gld. plače v dobre hiše za 1 do 2 otroka, dekle za kuhišnjo, kuharice, soharice, služkinje za vse oziroma, mesičanske kuharice za Ljubljano, Gorico, Gradeč, Trst itd.

Učiteljske in odgojevalne moči, z državnimi izpridevili. Gospodinjam priporočamo izborne pomagalki, ki znajo ščivati in kuhati za Ljubljano in za zunaj.

C. kr. koncesijonirani zasebni učni zavod

za

risanje krojev in izdelovanje oblek

Eme Schlehan

v Ljubljani, Židovska ulica št. 1.

Vpisuje se od 16. septembra vsaki dan od 9. do 12. ure zjutraj in od 2. do 5. ure popoludne. (1999-3)

Holandsko-ameriška proga

Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplutbe:

26. sept. Amsterdam 12:00 opoldne.
3. okt. Statendam 5:00 popoldne.
10. okt. Rijndam 12:00 popoldne.
17. okt. Potsdam 4:00 popoldne.

Nov parniki na 2 vijaka 12.500 ton. Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton, Potsdam 12.500 ton. (1472-11)

Cene v prvi kajiti od 360 K naprej i prista drugi kajiti od 240 K nišča III. razred 197 K 40 h z Dunaja.

Pisarne na Dunaju: Za kajite: I. Kolowratring 10; za III. razred: IV. Weyringergasse 7 A. Avstr. podružnice v Brnu, Inomostu in Trstu.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na

Koroškem

se priporoča v izdelovanju vsakovrstnih pušč za lovce in strelice po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predstavlja stare samokresnice, vsprijema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnic in od mene preskušene. — Ilustr. (2692) vani ceniki zastavljen. (37)

.....

Lekarna „pri orlu“

v Ljubljani, Jurčičev trg št. 2

— priporoča: —

Povsed znane „Dunajske želodene kapijice“, 1 stekl. 20 h, 6 stekl. 1 K. Baby-puder, priljubljen in jako cenjen trosilni pršak za otroke, 1 majhna skatljica 30 h. 1 večja skatljica 50 h.

Menthol-prašek za zobe, tako dober in neškodljiv, v plehastih skatljicah à 60 h. K temu Menthol zobna in ustna voda (tudi zoper zobobol), uničuje slab duh po kadenju in jedilih. 1 v. stekl. 1 K.

Tudi se v lekarničnem laboratoriju izdeluje zanesljivo močna, čista kemična

sodovica in pokalice.

S cenami lahko konkuriram z vsako tvrdko.

Lastnik: 38

Mr. Ph. Mardetschlaeger, lekarnar in kemik.

Epilepsiya. (571-28)

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali drugih nervosnih bolestih, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštne prosti v Schwanen-Apotheke, Frankfurt a.M.

Učenec

(2064-1)

s primerno šolsko izobrazbo sprejme se takoj pri Albinu Rantu v Kranju.

Zlat cviker

izgubil je nekdo včeraj zvečer v bližini topničarske vojašnice na državni cesti.

Odda se naj proti dobrini nagradi v Gosposkih ulicah št. 5, I. (pisarna dr. Schoeppla). (2061)

RONCEGNO

najmočnejša naravna, arsen in železo

sodržujoča mineralna voda

priporočana po prvih medicinskih avtoritetah pri anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in ženskih boleznih, malariji itd.

Pitno zdravljenje uporablja se celo leto.

Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in v lekarnah. (1906-3)

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekidanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaju ali (1115-13)

Ant. Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 34.

Najboljša uporaba mleka!

Kar največ in najfinjejsa surovega masla!

Le mogoče, če se mleku odvzame smetana po

Alfa-Separator-ju.

500 prvih priznanj; v Parizu 1900 „Grand-Prix“.

1/4 milijona tacih strojev v rabil

Uravnujejo se pasterizérski naprave za transport mleka.

Se lahko prenaša na planino.

Vsi drugi stroji za mlekarstvo.

Popolne oprave za dobivanje sirotke na roko in parno moč.

— Načrti proračuni. — (470) Akcijska družba (30)

Alfa-Separator

Dunaj, XVI. Gangbauergasse 29.

Ceniki, poučne brošure brezplačno.

Postranski zaslужek

trajen im rastoč, ponuja se spoznamen, delobjektiv in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradeč, postrestante. (766-24)

Absolvirani šestošolec

se sprejme pod ugodnimi pogoji za lekarskega vežbenika.

Ponudbe se prosi na lekarno Marije Pospisilove v Konjicah na Spodnjem Štajerskem. (2012-3)

Prav zmožen

(2055-1)

kupčevalec

v najboljih letih želi službo kot komptoorist, poslovodja (opravnik) ali tudi potovalec proti stalni plači prevzeti.

Poizve se pod šifro „ugodno 35“ Ljubljana, poste restante.

Nova prodajalnica

s stanovanjem se odda s 1. novembrom na Krakovskem nasipu št. 26. Ker je stavba ravno v delu, se najemniku lahko po njegovi volji zida.

Več se izve istotam. (2004-2)

Viljemina Pressl

državno preizkušena učiteljica francoskega jezika

prične poučevati s prvim oktobrom. — Plača jako zmerna.

Vprašati je: Sv. Petra cesta št. 12 v pritličju. (2053-1)

Spreten komptoirist

ki je izveden v trgovini s kolonialnim blagom in je tudi za potovanje poraben, se išče.

Ponudbe z dobrimi priporočili, s prepis spričeval in s fotografijo pod D. W. na upravnštvo »Slov. Naroda«. (2010-2)

Dobre cenene ure

*Priporočam svojo veliko zalogu
jesenskega in
zimskega blaga
vsake vrste.*

*Vzorci na zahtevanje pošt-
(2015-2) nine proti.*

Klet!

*Pod najugodnejšimi pogoji oddam
13 metrov dolgo in 7 metrov široko klet
v svoji, na novo zgrajeni hiši v Zgornji
Šiški.*

Ignacij Ileršič.

Dogovor: V hiši "Bitenc" št. 20
(1973-3) v Zgornji Šiški.

Čokolada

Paris 1900.
Grand Prix.

SUCHARD

(23-35)

**Povsod
na prodaj.**

Cacao

Trgovsko in obrtno društvo za Kranjsko

vabi svoje člane, kakor tudi davkoplačevalce ljubljanske spleh, na

s h o d,

katerega priredi v ponedeljek, 23. septembra t. l., ob 8. uri zvečer v gostilni „Miramar“, (Stari trg št. 19), in na katerem se bodo postavili kandidati v komisije za odmero pridobninskega davka.

Radi važnosti dnevnega reda pričakuje se mnogobrojne udeležbe.

V Ljubljani, dne 20. septembra 1901.

(2062)

Fr. Terdina,
predsednik.

Velika zaloga pohištva

temnega in poliranega v različnih slogih, dobro
sušenega lesa po prav nizkih cenah

priporoča

(1922-5)

Fran Burger
tovarna pohištva
v Spodnji Šiški.

Največja in najstarejša zaloga glasovirjev.

Usojam si cenjenemu p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici naj-
udjnute naznaniti, da sem bil radi nakupa glasovirjev in pijanij osebno
na Dunaju pri najzanesljivejših tvrdkah; blago dojde v kratkih dneh.

Priporočam svojo veliko izber glasovirjev k nakupu in izposo-
jilu. Dalje se priporočam kar najbolj kakor izveden strokovnjak k ubi-
ranju in k popravljanju glasovirjev.

S spoštovanjem

(1954-3)

Ferd. Dragatin

ubiral glasovirjev, zaprizezeni conitelj c. kr. okrajne sodnije v Ljubljani.

Postajališče cestne železnice. **Florijanske ulice 50.** Postajališče cestne železnice.

Važno! za Važno! gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
prašek, ribje olje, redilne in pospalne moke
za otroke, dišave, mleko in sploh vse toaletne
predmete, fotografične aparate in potrebitne,
kriruglona obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za
tla itd. — Velika zaloga najfinnejšega rumja
in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih
vod in solj za kopel. 39

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol,
soliter, encjan, krmilo, krmilno apno i. t. d.
Vnana naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3

Fr. P. Zajec

urar, trgovina z zlatnino in srebrnino

Ljubljana, Stari trg št. 28

priporoča svojo veliko zalogu raznovrstnih

zvečarskih žepnih in stenskih ur.

Nikelasta remontoar ura... od gld. 1.00.

Srebrna cilinder remontoar ura „4“.

Trgovina vseh optičnih predmetov:

ččč, barometrov, termometrov, daljnogledov.

Popravila se izvršujejo natančno in z jamstvom.

Konkurenčne cene
Ceniki brezplačno!

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv.Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogu

gotovih oblek

za gospode in

dečke, 39

jopic in plaščev

za gospe,

uepremočljivih

havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših vzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Cene brez konkurence.

Velika zaloga

jopic, ovratnikov

in plaščev

za gospe in deklice.

— E. Chusno nareje ne blaze. —

Hiša

v Vel. Mengšu št. 28 obstoječa iz
štirih sob z vsemi pritiklinami, z gospo-
darskim poslopjem in bližnjimi 4 -orale
merečimi njivami, vsled ugodne lege pri-
pravna za prodajalno ali gostilno se
pod ugodnimi pogoji proda oziroma odda
v najem. Natanko je pri lastniku A. Kor-
barju istotam. (2044-1)

 Slovenči profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo Zelodčno * * tinkturo lekarnarja Piccoli v Ljubljani dvornega založnika Nj. Svetosti papeža	 kot želodec krepčajoče in tek vzbujajoče, dalje kot prehavljajoče in telesno odprtje pospešjujoče sredstvo posebno onim, ki trpi na nadnevem telesnem zaprtju. Razpošilja se proti povzetju v škatljicah po II. 12 in več stekleničic. (1368-44)
--	--

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendlt čreveljsko črnilo

za svetla obutala samo (24-33)

Fernolendlt crème za naravno usnje.

Dobiva se C. kr. priv. povsodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarnačka zalogă: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.
Radi mnogih posameznih brez vrednosti paži naj se natančno na moje Ime St. Fernolendlt.

Mizarska zadruža

v Gorici (Solkan)

na Primorskem naznanja slavnemu občinstvu, gospodom trgovcem

in založnikom pohištva, da ima (1269-8)

veliko zalogă

veliko zalogă

izgotovljene pohištva vseh slogov

v Solkanu pri Gorici

na Primorskem.

Naznanjam, da smo prevzeli
dosedanje trgovino pohištva tvrdke
Ant. Černigoja v Trstu, Via Piazza
vecchia štev. 1, katero bodemo
vodili pod jednakim imenom.

Kar ni v zalogi, se izvrši točno
po naročilu v najkrajšem času.

— Cene zmerne. —

Delo je lično ter dobro osušeno.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši façone

priporočam po nizki ceni.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg, tik moje
glavne prodajalne na voglu.

FRAN CHRISTOPH-ovo
svetli lak za tlá

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Christoph-ovo zrcalno svetlo voščilo
za trde parkete, najboljši vpuščevalni izdelek, se ne prilepja po uporabi, ne
diši neprijetno; doseže se z njim lepa zrcalnosvetla tla. (656-12)

v Ljubljani: A. Stacul, v Kranji: F. Dolenz.

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogu pušk najnovnejših sistemov in najnovjeve vrste, revolverjev itd., vseh pripadajočih rezervitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katero izdelujem v svoji delavnici, in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu priporočajo najbolje.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogočno narocila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče narocbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

(1596-9)

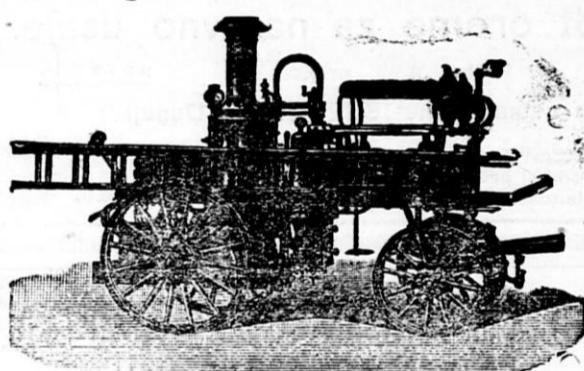
Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Pozor! Pozor!
Podružnica R. A. Smekal, Zagreb

priporoča od svoje najstarejše in najzmožnejše

tovarna za gasilno orodje

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledeče predmete:

Brizgalnice najnovješe sestave, kakor s patentom proti zmrzlini, s priedbo, da brizgalnica na obe strani jemlje in meče vodo; „univerzalko“, prikladno za male občine, ista se nosi ali vozi; **parnebrizgalnice, vodonosce, sesalke** vsake vrste, **vozove** za polivanje ulic in prevažanje gnojnico itd., **cevi** iz posebne tkanine najboljše srste; dalje **čelade, pase, seklice, leste** ter sploh vse za garilna društva prikladno orodje, trpežno in lepo izdelano. **Motor-vozove** in **priprave za acet, len-lue**. Dalje **kmetijsko orodje** vsake vrste. — Gasilna društva, občine in pošteni kmetovalci-gospodarji plačujejo na vsak kolodvor. (213-17)

jejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila Cenike pošljamo brezplačno in poštnime prosto.

Podružnica **R. A. SMEKAL** v Zagrebu.

ROGACKA
KISELA VODA **Gompel-in Styria** v Št. Mihalju. SVETLYNOZNAHA
DVEZNOČA FIJACA. Neprerosljiva zdravilna voda.

Zastopnik za Kranjsko:
Mihael Kastner
v Ljubljani. (714-33)

Beli vinski mošt

za 10 gld. hektoliter od stiskalnice

prodaja

Anton Cerovaz

v Buzetu (Pinguente) v Istri

zaradi prevelike vinske letine, za katero primanjkuje sodov.

Gospode vinotržce in gostilničarje, ki se želé poslužiti te ugodne prilike, pa prosim, naj odpošljejo svoje sode na železniško postajo Buzet (Pinguente) in naj osebno pridejo, da sami polnijo pri preši svoje sode z moštom. (2001-2)

Grodje ima kacih 14 % cukrovine, daje potemtakem dobro in zdravo pitno vino.

S trgovijo se prične 17. t. m. in bere se do začetka oktobra.

Stanje hranilnih vlog:

Rezervni zaklad

15 milijonov kron. nad 300.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska na Mestnem trgu

zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoludne in jih obrestuje po 4 od sto ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštni hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice se dobivajo brezplačno.

(1856-4)

Pozor.

Zaradi preselitve

Pozor.

se bode prodajalo do 25. oktobra

v trgovini ,pri sv. Cirilu in Metodu'

Lingerjeve ulice, zraven loterije

vse manufaktурно blago

po tovarniških cenah.

Nihče naj ne zamudi ugodne prilike za cenjen nakup.

(2050-2)

Žrebanje 1. oktobra 1901.
Glavni dobitek

(2031-2)

Promese k Tiskim srečkam à K 7'— K 180.000

priporoča

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Zopetno prevzetje gostilne.

Čast mi je velecenjenemu občinstvu naznani, da sem vrlo
dobro znano gostilnico

(2054)

„pri Kamničanu“ ob Karlovski cesti štev. 2

Zopet sam prevzel, jo opremil z Auerjevimi svetilkami in sploh
preuredil.

Ker bom točil jedino le pristna dolenska in istrska vina ter
priljubljeno **Puntigamsko pivo** in bo preskrbljeno z dobro ku-
hinjo, se velecenjenemu občinstvu za mnogobrojen obisk kar najiskre-
nejše priporočam

z velespoštovanjem

Ivan Tome.

„Andropogon“

(Iznajdej P. Herrmann, Zgornja Poljskava)
je najboljše, vsa pričakovanja prekašajoče **srđ-
stvo za rast las**, katero ni nikako sleparstvo
ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena it-
zajamčeno neškodljiva tekočina, ki zbrani iz-
padanje las in odstrani prahaje.

Znatično je, da se pri pravilni rabi že čez 4
do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade,
in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo
nekdanjo naravno barvo.

Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.
Dobi se vseh mestih in večjih krajih dežele.

**Glavna zalogi in razposiljatev v Ljub-
ljani** pri gospodu

Vaso Petričić-u.

V zalogi imata tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trn-
čecy v Ljubljani in g. A. Rant v Kranji.
Preprodajalci popust.

Od srede 18. septembra prodajalo se bo sledeče blago:

Rižast barhant	meter prej	18	krajcarjev	zdaj	10	krajcarjev
Modni "	"	28	"	18	"	
Flanelen barhant v ostankih . . .	"	45	"	25	"	
Roba za damska oblačila . . .	"	32	"	19	"	
Damski loden	"	55	"	33	"	
Damska volnina 120 cm široka . . .	"	110	"	48	"	
Cotton	"	25	"	17	"	
Voile la la	"	38	"	24	"	
Bombažasto platno	"	25	"	16	"	
Polplatno	"	38	"	24	"	
" brez leska	"	38	"	25	"	
Blago za otirače, ubeleno	"	28	"	20	"	
Zefir	"	26	"	18	"	
Oxford la la brez leska	"	38	"	25	"	
Svila za bluze	"	160	"	95	"	
Damski dežniki komad	"	350	"	190	"	

Čipkaste zavese, najkrasnejših in najnovejših vzorcev, orien-
talske zavese, namizna oprava, svilnati in volneni šali 40 odst. pod
normalno ceno.

Angleške volnene preproge 3 metre dolge 2 metra široke prej 35 gld.
zdaj le 23 gld. Manjše primerno ceneje, ravno tako predloge k posteljam.

Flanelove bluze prej gld. 150 zdaj samo 85 kr.

Vijagasti prami od 4 krajcarjev više.

Za opremo za neveste, za gostilničarje in za domačo porabo izvan-
redna prilika k nakupu in to po najnižji ceni.

Čisti platneni namizni prti

" prtiči

Za zelo znižane cene !!!

Ako bi komu kupljeno blago ne ugajalo, se denar takoj vrne.

Ozrite se v razstavna okna in požurite se nakupiti si, česar potrebujete.

S spoštovanjem

Konrad Schumi
Ljubljana
Prešernove ulice štev. 1.

Vzoreci se pošiljajo le na deželo s prvo pošto.

Dunajski omnibusi

veliki in mali, moderne izgotovljeni, v dobrem stanu, potem
tudi razne ekipaže, konjska oprava in druge konjušne potrebe
prodajo se za sila nizko ceno.

(1991-3)

Dunaj, XVII. Comeniusgasse 3.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

priporočata svojo popolnomo novo oskrbljeno zalogo

obleke za gospode, dečke in otroke

v najboljšem znano solidnem kroju po najugodnejši ceni.

Posebno praktične

(1923-5)

obleke za šolarje, haveloke in površnike.

Kot posebno špecialiteto:

obleke iz najbolj trpežnega angleškega ševijota v različnih barvah in desenih.

Založena 1847. Založena 1847.
J. J. NAGLAS
v Ljubljani

Zalogi in pisarna:
Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji:
Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne
sobe, oprave za salone, žimnate mo-
droce, modroce na peresih, otroške
vozičke, zastore, preproge itd.

Čiste platnene plahte

Čisti platneni prtiči za steklenice

" prtiči za kuhinjo

" žepni robci

Za zelo znižane cene !!!

Čista platnena oprava za kavo

Cisto platno za perilo

Za damske šivilje:

Vrvice za krila la kvalitete v vseh barvah . . . prej 6 kr. zdaj le 3 kr.
Sivkasto volneno platno 16 " " 12 "
la la podšivni Croise 32 " " 24 "
la listrov obšiv v vseh barvah 32 " " 26 "

Za gospode:

Dežniki polsvilnati	komad	prej gld.	3:50	zdaj le gld.	1:90
Zavrtniki in petlje	"	"	28	"	19
" " "	"	"	50	"	29
Ovrtniki	"	"	18	"	08
Manšete	za par	"	25	"	18
Naprsniki (Plastrons)	komad	"	25	"	15
Srajce za gospode la la	"	"	1:50	"	98
Nogavice za gospode la la	par	"	50	"	20
Kammgart-volna za gospode	meter	"	2:50	"	1:50
Loden za haveloke	"	"	1:80	"	1-
Gradl za hlače	"	"	50	"	35

(2026-4)

Proda se po nizki ceni 137 oralov
(skupaj)

Iepega bukovega gozda

blizu Ljubljane. (2080-2)

Kje? pove upravnštvo »Slov. Nar.«.

Trgovskega pomočnika ob enem potniku in učenca

vsprejme trgovina z mešanim blagom
Oton Homann v Radovljici.

Tovarna pečij in raznih prstnih izdelkov

Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki Stradon št. 9

priporoča vsem zidarskim
mojstrom in stavbenikom
 svojo veliko zalogu
 najmodernejših pre-
 sanih ter barvanih
 prstnih

pečij
in najtrpežnejših
štidelnih ognjišč

lastnega izdelka, in sicer ru-
javih, zelenih, modrih, sivih,
belih, rumenih i. t. d., po
najnižjih cenah.

Ceniki brezplačno in pošt-
(1260) nine prosto. (15)

Mesnarodna panorama.

Umetniški zavod I. vrste.

V poslopju meščanske bolnice.

Vstop s sadarskega trga. — (Pogačarjev trg.)

Od nedelje 22. do 28. t. m.:

Potovanje po severnih deželah od
Stawanger-ja v Hammerfest in k
severnemu rtu.

Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah
in praznikih, od 9. ure zjutraj do
9. ure zvečer. (2043)

Vstopnilna za odrasle 40 h, za otroke, dijake
in vojake do narednika 20 h.

(2065) Odlikovan z zlato svetino I. (1)
svetovna razstava v Parizu 1900.

Dobiva se v vseh iz lepakov razvidnih trgovinah.

Puščice po 10, 16 in 30 vinarjev.

Vsak dan sveže pravo bohinjsko surovo maslo

(Theebutter) priporoča (2047-2)

F. Mencinger
trgovina s špecerijskim blagom
Sv. Petra cesta št. 44.

Velika avstr. zavarovalna družba
išče

Iztirjevalce (inkasante)

za Ljubljano in okolico; za sedaj
proti proviziji. (2037-2)

Ponudbe pod „Ljubljana“ do
22. t. m. na upravnštvo »Slov. Nar.«.

Glavno zastopstvo za Ljubljano in okolico

ima tvrdka (1929-5)

IV. Bonač v Ljubljani.

Špecijalna trgovina za kavo

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte
priporoča

kavo Santos dobrega ukusa po gld. 1— kilo
„Nellgherry“ aromatično-krepkega okusa " 140
„Praldy“ najfinejega okusa " 160 "

Postne poslatve po 5 kil franko.
Vsakovrstno špecerijsko blago v najboljši
kakovosti. (12-178)

Glavna zaloga J. Klauer-jevega „Triglav“.

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarne

B. FRAGNER-Jav Pragi

je že več kakor 30 let občno znano do-
mače zdravilo slast vzbujajočega, pre-
bavljanje pospešujočega in milo odvaja-
jočega učinka. Prebavljanje se pri red-
nem uporabljanju istega sredstva okre-
puje in obdržuje v pravem teknu.

S VARILO!

Vsi deli anbalaze imajo
zraven stoječo postavno
deponovan varstveno
znamko.

Glavna zaloga:
ekarna B. Fragnerja v Pragi,
c. in kr. dvornega
„pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.
Velika steklenica 2 K, malo 1 K.

Po pošti razpoljiva se vsak dan.
Proti vpošiljavi K 256 se pošije velika
steklenica in za K 150 malo steklenica
na vso postaje avstro-ogerske monarhije
poštne prosto.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske.
V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih:
G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardet-
a schläger, J. Mayr. (1742-23)

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruža z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po 4%.

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica
sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od
8.—12. ure dopoldne. (2693-38)

Poštne hranilnične urade štev. 828.406. Telefon štev. 57.

Preselitev obrti.

Uljudno javim svojim odjemalcem in p. n. občinstvu, da sem se s svojim

zavodom za uniforme

preselil iz Slovenskih ulic v lastno novo hišo

na voglu Resljeva ceste št. 7.

Zahvaljujoč spoštovane odjemalce za dosedaj izkazano mi zaupanje, jih prosim
za nadaljnjo blagohotnost in beležim
z velespoštovanjem

(1847-4)

Anton Reisner

zavod za uniforme.

Ob jednem se priporočam gg. jednoletnim prostovoljcem za izgo-
tovljenje uniform po najnovnejših predpisih in zmernih cenah.

z velespoštovanjem

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne
uradniške uniforme

In poverjeni začetalec ces. kr. unif.
blagajne drž. železnic uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4
se priporoča slavnemu občinstvu za
izdelovanje civilnih joblek in ne-
močljivih havelokov po najnovnejših
fasonih in najpovoljnnejših cenah. Anglo-
ško, francosko in tuzemsko robo ima
na skladu.

Gospodom uradnikom se pri-
poroča za izdelovanje vsakovrstnih
uniform ter prekrbuje vse zraven spa-
dajočih predmetov, kakor: sabile, meče,
klobuke itd. gospodom c. kr. justič-
nim uradnikom pa za izdelavanje
talarjev in baretov. 38

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

— urar —

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo naj-
večjo zalogu vseh
vrst

Žepnih ur

slatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budilic in sation-
skih ur, vse samo
dobре do najfinje
kvalitete po nizkih
cenah.

Novaost
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v zalogi. 38

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogu

vsakovrstnih očal, lov-
skih in potnih daljnogledov,
kakor tudi vseh optičnih
predmetov.

Zaloge fotografskih aparativov.

Vsa to stroko spadajoča popravila
in vnanja naročila točno in ceno.

38

Pri nakupovanju
suknenega in manu-
fakturnega blaga

se opozarja na tvrdko

HUGO IHL

v Ljubljani

v Špitalskih ulicah štev. 4.

Velika zaloga 38

suknenih ostankov.